Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Law Master in International and European Business Law (LLM)

2014

þÿ ¤ ± ¸ µ Ã ¼ ¹ º ¬ Ì Á ³ ± ½ ± Ä · Â • Å Á É À

Constantinou, Andreas

þÿ Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± " ¹ µ ¸ ½ - Â º ± ¹ • Å Á É À ± Ê º Ì Ÿ ¹ º ¿ ½ ¿ ¼ ¹ º Ì " ¯ º ± ¹ ¿ , £ Ç ¿ » ® • ¿ ¼ ¹ º Î ½ º ± ¹
þÿ • À ¹ Ã Ä · ¼ Î ½ , ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

http://hdl.handle.net/11728/6896

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

¨ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ¨

του

ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2014

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου

LLM

¨ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ¨

Διπλωματική Εργασία

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Επιβλέπων Καθηγητής

Κων. Γε. Αθανασόπουλος

Κοσμήτορας/Διευθυντής Προγράμματος

Καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας, που πραγματοποιείται στα πλαίσια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και αφορά το μάθημα Ευρωπαϊκή Διαπραγμάτευση, είναι τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το παλαιό ρητό «η ισχύς εν τη ενώσει» είναι σήμερα για τους Ευρωπαίους περισσότερο παρά ποτέ επίκαιρο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εισαγάγει ένα μοναδικό θεσμικό σύστημα το οποίο λειτουργεί ως ακρογωνιαίος λίθος του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Τα κράτη-μέλη έχουν θεσπίσει κοινά θεσμικά όργανα στα οποία εκχωρούν ορισμένες εξουσίες τους για να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις κοινού ενδιαφέροντος όπως διεθνή θέματα, ασφάλεια και ελεύθερη διακίνηση.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παράσχει μια τεκμηριωμένη παρουσίαση και ανάλυση που να αφορά τόσο με τα κύρια όσο και τα δευτερεύοντα / επικουρικά θεσμικά όργανα της ΕΕ εστιάζοντας κυρίως στις αρμοδιότητες του καθενός από αυτά καθώς και στον ρόλο που επιτελούν. Μέσα από την εργασία αυτή θα γίνει προσπάθεια ο αναγνώστης να κατανοήσει το πως τα όργανα αυτά επηρεάζουν ουσιαστικά τη καθημερινή ζωή του ιδίου και γενικά του Ευρωπαίου Πολίτη.

ABSTRACT

The subject which this work and project is dealing has been carried out for the purpose of a postgraduate degree which has to do with the topic European Negotiation is the European Union's institutions (EU).The ancient saying ¨the strength in unity¨ is currently for Europeanς a multi topical than ever. The European Union has introduced a unique institutional system which functions as a cornerstone of European integration. Member States have set up common institutions to which they delegate some powers to be able to take democratic decisions of common interest such as international affairs, security and freedom of movement.

The purpose of this project is to provide a factual presentation and analysis to both the primary and the secondary / supplementary EU institutions focusing on responsibilities of each of them and the role they perform. Through this work will attempt the reader to understand how these instruments substantially affect the lives of himself and in general the European citizen.

Εικόνα 1: Σημαίες χωρών μελών της ΕΕ.

Περιεχόμενα

Περίληψη 5

Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 8

Δομή της Εργασίας. 10

Το Θεσμικό Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 12

Κατηγοριοποίηση των Θεσμικών Οργάνων. 14

Κεφάλαιο Πρώτο –Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

1. Ιστορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 17
2. Έδρα και σύνθεση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 18
3. Στόχος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 19
4. Αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 19
5. Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 22
6. Εργασίες και δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 23
7. Ο Ευρωπαίος διαμεσολαβητής. 25
8. Επίβλεψη προϋπολογισμού. 25

Κεφάλαιο Δεύτερο – Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Ιστορία και ρόλος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 27
2. Σύνθεση και έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 28
3. Αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 28
4. Λειτουργία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 30
5. Γενικές υποθέσεις. 32
6. Εξωτερικές Υποθέσεις. 33
7. Συμβούλιο ECOFIN. 33
8. Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις. 33
9. Συμβούλιο απασχόλησης, Κοινωνικής πολιτικής, υγείας και Καταναλωτών. 34
10. Συμβούλιο ανταγωνιστικότητας. 34
11. Συμβούλιο μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας. 34
12. Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας. 34
13. Συμβούλιο Περιβάλλοντος. 35
14. Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός. 35

Κεφάλαιο Τρίτο – Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Ιστορία και ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 36
2. Έδρα και Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 37
3. Αρμοδιότητες και Σκοπός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 39

Κεφάλαιο Τέταρτο – Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

1. Ιστορία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. 41
2. Έδρα και Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. 41
3. Αρμοδιότητες Προέδρου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. 42
4. Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. 44

Κεφάλαιο Πέμπτο – Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Ιστορία και Σύνθεση του Δικαστηρίου της ΕΕ. 45
2. Αρμοδιότητες και Ρόλος του Δικαστηρίου της ΕΕ. 46
3. Το Γενικό Δικαστήριο. 49
4. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης. 49

Κεφάλαιο Έκτο – Οικονομικά Θεσμικά Όργανα.

1. Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. 52
2. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. 55
3. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. 59
4. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. 62

Κεφάλαιο Έβδομο - Λοιπά Θεσμικά Όργανα και διοργανικοί φορείς. 69

Επίλογος 73

Βιβλιογραφία. 74

Κατάλογος Εικόνων.

Εικόνα 1: Σημαίες χωρών μελών της ΕΕ. 4
Εικόνα 2: Χτήριο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 26
Εικόνα 3: Χτήριο Συμβουλίου της ΕΕ. 35
Εικόνα 4: Έμβλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 40
Εικόνα 5: Αρχηγοί Μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. 46
Εικόνα 6: Χτήριο Δικαστηρίου της ΕΕ. 51
Εικόνα 7: Χώρος συνεδριάσεων Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. 54
Εικόνα 8: Χτήριο Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. 58
Εικόνα 9: Χτήριο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. 61
Εικόνα 10: Έμβλημα Ευρωπαϊκού ταμείου Επενδύσεων. 68

Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου βρίσκει μια Ευρώπη πολιτικά ασταθή, οικονομικά υπό κατάρρευση και ρημαγμένη να μετράει βαρύτατες απώλειες σε ανθρώπινες ζωές. Η γηραιά ήπειρος ενώ ήταν αυτή που καθόριζε τις τύχες ολόκληρου του κόσμου έπεσε θύμα της δικής της δύναμης και επιθετικότητας. Μη έχοντας ακόμη επουλωθεί οι πληγές από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Ευρώπη δέχεται ακόμα ένα ισχυρό πλήγμα. Ο ¨Ψυχρός Πόλεμος¨ μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης μοιράζει την Ευρώπη σε δύο στρατόπεδα. Μη έχοντας άλλη επιλογή ένα ρεύμα από αξιόλογους διανοούμενους Ευρωπαίους ηγέτες προσπαθούν να ενωθούν οικονομικά και πολιτικά έχοντας ως όραμα να καταστήσουν την Ευρώπη ως την Τρίτη υπερδύναμη μεταξύ της καπιταλιστικής Αμερικής και της σοσιαλιστικής Σοβιετικής Ένωσης.

Η Ευρώπη προχώρησε στην ίδρυση μιας πολιτικής ένωσης μεταξύ των κρατών της θέλοντας έτσι να δώσει ένα τέλος στους συχνούς πολέμους που οδήγησαν στον όλεθρο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου Σκοπός ήταν η ενοποίηση της Ευρώπης με κύριο στόχο όχι μόνο την ειρηνική συνύπαρξη των κρατών της αλλά και την ενίσχυση της μεταξύ τους οικονομικής συνεργασίας. [1]

Ο αρχιτέκτονας της μεγάλης αυτής ιδέας ο Γάλλος οικονομολόγος Ζακ Μονέ ήταν αυτός που οραματίστηκε μια Ευρώπη ¨Χωρίς Σύνορα¨. Έτσι η Ευρώπη μέσα από την καταστροφή της ορθοπόδησε και όχι μόνο ξεπέρασε τα προβλήματα της αλλά έφτασε στο σημείο να ανταγωνίζεται σε πολλούς τομείς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Αρχικά το 1958 δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ.) που στόχευε στην προώθηση της οικονομικής συνεργασίας ανάμεσα σε έξι χώρες, το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και την Ολλανδία.

[1] europedirect.acci.gr

Αυτό που αρχικά ξεκίνησε σαν μια καθαρά οικονομική ένωση μετεξελίχθηκε σε έναν οργανισμό που δραστηριοποιείται σε ποικίλους τομείς, από την αναπτυξιακή βοήθεια μέχρι το περιβάλλον. Η μετεξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζεται και στην αλλαγή της ονομασίας από ΕΟΚ σε ΕΕ το 1993. Παράγοντας ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας στην περιοχή για μισό αιώνα συνέβαλε στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των Ευρωπαίων και θέσπισε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ.

Σήμερα η ΕΕ αποτελεί έναν μοναδικό σχηματισμό οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας ανάμεσα στα 28 κράτη μέλη, που όλα μαζί καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ΕΕ είναι η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η ελευθερία, η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ.

Μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λισσαβόνας το 2009, όλα αυτά τα δικαιώματα περιλαμβάνονται σε ένα ενιαίο έγγραφο, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Τα θεσμικά της όργανα έχουν τη νομική υποχρέωση να σέβονται τα δικαιώματα αυτά, το ίδιο και τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.[2]

[2] sansimera.gr/articles/235

Δομή της Εργασίας.

Η παρούσα εργασία δομείται ως προς το κύριο θέμα της σε πέντε κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το πλέον σημαντικό όργανο πολιτικής της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά πολλούς η φωνή έκφρασης των πολιτών της.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα γίνει παρουσίαση του Συμβουλίου της ΕΕ. Στην προκειμένη το συμβούλιο αποτελεί την φωνή των κρατών μελών της Ένωσης μέσω των κυβερνήσεων τους.

Στο τρίτο κεφάλαιο επεξηγείται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενός οργάνου το οποίο αποτελεί τον εκτελεστικό βραχίονα της Ένωσης και το άμεσα υπεύθυνο όργανο για τις νομοθετικές ρυθμίσεις και προτάσεις.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Το Συμβούλιο είναι ο ¨χώρος¨ στο οποίο γίνονται οι σύνοδοι κορυφής όπου οι ηγέτες της ΕΕ συναντώνται για να αποφασίσουν τις ευρύτερες στρατηγικές προτεραιότητες και τις κυριότερες πρωτοβουλίες της Ένωσης.

Ακολούθως θα γίνει ανάλυση των υπόλοιπων σπουδαιότερων οργάνων, τα λεγόμενα δευτερεύοντα / επικουρικά όργανα.

Στο έκτο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο είναι το δικαιοδοτικό όργανο μέσω του οποίου εξασφαλίζεται η τήρηση του δικαίου της Ένωσης.

Στη συνέχεια στο πέμπτο κεφάλαιο θα τύχουν ανάλυσης τα Οικονομικά θεσμικά όργανα δηλαδή η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων καθώς και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Με αυτά ασκείται η νομισματική και συναλλαγματική πολιτική και παράλληλα επιτυγχάνεται η ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Στο τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας μελέτης καταγράφονται τα συμπεράσματα από την ανάλυση του συνόλου των θεσμικών οργάνων για τα οποία γίνεται λόγος πιο πάνω.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΕΕ έχει ιδιαίτερη αποστολή, αξίες, αρχές και στόχους για την επίτευξη των οποίων ανέπτυξε ένα ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο αποτελούμενο από όργανα. Τα ούτως καλούμενα θεσμικά όργανα είναι ανεξάρτητα από αυτά των κρατών μελών και είναι επιφορτισμένα με συγκεκριμένα καθήκοντα και ιδιαίτερα σημαντικές αρμοδιότητες. Για την επίτευξη των στόχων τους μπορούν μέσα από τις αρμοδιότητες τους να εκδίδουν πράξεις νομοθετικού, κανονιστικού διοικητικού και εκτελεστικού χαρακτήρα οι οποίες πράξεις είναι απόλυτα δεσμευτικές για την Ένωση και γενικότερα για τα κράτη μέλη και τους πολίτες τους.

Όπως είναι κατανοητό η επίτευξη του οράματος της Ένωσης εξαρτάται σε τεράστιο βαθμό από την αποτελεσματική και επιτυχή λειτουργία των θεσμικών της οργάνων.

Η συμμετοχή των κρατών μελών στην ¨σύνθεση¨ των θεσμικών αυτών οργάνων είναι καθολική. Ωστόσο δεν είναι ισότιμη καθότι η Ένωση λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό, την έκταση και την οικονομική ανάπτυξη τις κάθε χώρας μέλους αποφάσισε τον διαχωρισμό τους σε μεγάλα, μεσαία και μικρά έως πολύ μικρά κράτη. Επομένως παρά το ότι υπάρχει η ισχυρή δυναμική από όλα τα κράτη μέλη για ισότιμη συμμετοχή εντούτοις κάτι τέτοιο κρίθηκε ως αδύνατο να γίνει αφού η συγκρότηση πολυμελών οργάνων θα οδηγούσε σε ακρότητες σε σημείο που θα έβλαπτε την αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων και γενικότερα της Ένωσης.

Για την λήψη των αποφάσεων που λαμβάνονταν από τα όργανα της Ένωσης είχε επιλεγεί αρχικά το σύστημα της ομοφωνίας. Το σύστημα αυτό ισχυροποιούσε την θέση των μικρών κρατών έναντι των ισχυρών αφού για την οποιαδήποτε λήψη αποφάσεων απαιτείτο η συναίνεση όλων των κρατών μελών. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να αποτρέπεται η λήψη αποφάσεων από τα ισχυρά κράτη για το ίδιο τους συμφέρον και εν αγνοία ή και εις βάρος των μικρών κρατών. Το σύστημα όμως της ομοφωνίας αποδείχτηκε με τον καιρό ¨ασύμφορο¨ καθότι παρουσιάστηκε σημαντική δυσκολία τόσο στην ταχύτητα όσο και στην ευελιξία των οργάνων κατά τη λήψη των αποφάσεων. Προς τούτο με την πάροδο του χρόνου και με κάθε νέα συνθήκη τα θέματα που

λαμβάνονται με πλειοψηφία μειώθηκαν αισθητά αφού οι αποφάσεις τώρα λαμβάνονται ως επί το πλείστον με το σύστημα της πλειοψηφίας είτε τούτη είναι απλή ή αυξημένη. Περαιτέρω σταδιακά άρχισε να μειώνεται ο αριθμός των εκπροσώπων κάθε κράτους μέλους στα όργανα αυτά αφού η Ένωση απαιτεί πλέον ολιγομελή, ευέλικτα και αποτελεσματικά όργανα.[3]

Με την θέσπιση κάθε νέας συνθήκης, με τελευταία αυτή της Λισσαβόνας το 2009, η μορφή των θεσμικών οργάνων της Ένωσης αλλάζει κατά πολύ. Πλέον έχουν καταστεί σύγχρονα και αποτελεσματικά αφού έχουν εισαχθεί νέα στοιχεία τα οποία βελτίωσαν την αποτελεσματικότητα, τη συνοχή και την διαφάνεια.

Στην ουσία και με την εκσυχρόνιση του όλου δομήματος της ΕΕ με την σημερινή του μορφή το θεσμικό σύστημα μπορεί άνετα να χαρακτηριστεί ως ένα σύστημα διαφοροποιημένο από άλλους διεθνείς και διακρατικούς οργανισμούς ως προς το ότι διαθέτει υπερεθνικά και υπερκρατικά θεσμικά χαρακτηριστικά. Η κοινοτική θεσμική του λογική χαρακτηρίζεται από την σύζευξη υπερεθνικών και διακυβερνητικών στοιχείων. Περαιτέρω θεωρείται ως ένα κρατομορφικό σύστημα αφού στην ουσία παρουσιάζει αρκετές ομοιότητες με ένα συγκεκριμένο πρότυπο κρατικής οργάνωσης ενός ομοσπονδιακού κράτους.[4]

[3] mahitotekmirio.wordpress.com
[4] kedke.gr

Κατηγοριοποίηση των Θεσμικών Οργάνων.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης κρίνονται ως πολυάριθμα και τούτο φαίνεται μέσα από την απαρίθμηση τους στα άρθρα 5 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 7 παρ. 1 της Συνθήκης Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Παρόλο τούτου υπό την στενή έννοια του όρου τα κύρια θεσμικά όργανα της Ένωσης είναι επτά. Τέσσερα από αυτά είναι επιφορτισμένα με τη διαμόρφωση πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων. Πρόκειται για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πέραν αυτών, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεριμνά για την προάσπιση του κοινοτικού δικαίου. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα έχει ως κύριο καθήκον την διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του Ευρώ ενώ το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των εξόδων της Ένωσης. Με τα χρόνια και τις διαδοχικές Συνθήκες οι εξουσίες των οργάνων έχουν εξελιχτεί σημαντικά και έχουν κατηγοριοποιηθούν με βάση:

- Τις αρμοδιότητες και
- Τη συγκρότηση τους.[5]

I. Κατηγοριοποίηση με βάση τις αρμοδιότητες.

Δικαιοπαραγωγικά. Είναι τα όργανα τα οποία είναι αρμόδια για τις πτυχές της νομοπαραγωγικής διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά είναι:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- Το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δικαιοδοτικά. Είναι τα θεσμικά όργανα τα οποία είναι αρμόδια για τον δικαιοδοτικό έλεγχο. Αυτά είναι:

- ΤοΔικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Ελεγκτικό Συνέδριο.

[5]ecb.europa.eu.

Γνωμοδοτικά / Συμβουλευτικά. Είναι τα θεσμικά όργανα τα οποία έχουν αμιγώς συμβουλευτικό χαρακτήρα. Αυτά είναι:

- Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
- Η Επιτροπή Περιφερειών.

Δύο άλλα όργανα, με βάση πάντοτε το πλαίσιο κατηγοριοποίησης δεν εντάσσονται σε καμία από τις προαναφερθείσες κατηγορίες. Αυτά είναι:

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως Όργανο πολιτικής καθοδήγησης και
- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

II. Κατηγοριοποίηση με βάση τη Συγκρότηση.

Διακυβερνητικά / διακρατικά.

Συγκροτούνται από τους Επίσημους εκπροσώπους των κρατών μελών:

- Στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
- Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Υπερεθνικά / Υπερκρατικά.

Είναι αυτά που δεν συγκροτούνται από τους εκπροσώπους των κρατών μελών και διαθέτουν ¨θεσμική υπερεθνικότητα¨ σε όργανα όπως:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Την Επιτροπή.
- Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
- Την Επιτροπή των Περιφερειών και
- Τα όργανα Διοίκησης της Ευρωπαϊκής κεντρικής Τράπεζας.

III. Οι Εξουσίες των Θεσμικών Οργάνων.

Σε γενικό επίπεδο το θεσμικό σύστημα της ΕΕ ακολουθεί την αρχή της διάκρισης των εξουσιών με σημαντικές όμως αποκλίσεις. Χωρίζονται:

Στη Νομοθετική Λειτουργία στην οποία περιλαμβάνονται

- Η Επιτροπή.
- Το Συμβούλιο και
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Στη Εκτελεστική Λειτουργία στην οποία περιλαμβάνονται

- Η Επιτροπή και
- Το Συμβούλιο.

Στη Δικαστική Λειτουργία στην οποία περιλαμβάνονται

- Το Δικαστήριο της ΕΕ. και
- Το Ελεγκτικό Συνέδριο.[6]

[6] soc.aegean.gr

Κεφάλαιο Πρώτο

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

1. Ιστορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η ιστορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ξεκίνησε με την διεύρυνση της Κοινής Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα το 1952. Ακολούθως η συνέλευση μετονομάστηκε σε ¨Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Συνέλευση¨στην πρώτη συνεδρίαση που έγινε το 1958. Τον Μάρτιο του 1962 μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή Ευρωκοινοβούλιο. Στις 20 Σεπτεμβρίου 1976 εκδόθηκε η ¨Απόφαση και η Ειδική Πράξη¨ που άνοιγε την πορεία για την οργάνωση γενικών και άμεσων εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι οποίες οργανώθηκαν για πρώτη φορά στις 7 και 10 Ιουνίου του 1979. Από τότε, διεξάγονται εκλογές κάθε πέντε χρόνια και τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι Ευρωβουλευτές, εκλέγονται άμεσα από όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δικαίωμα ψήφου. Οι τελευταίες εκλογές έγιναν τον Μάιο του 2014 και οι σημερινοί Ευρωβουλευτές θα υπηρετήσουν μέχρι το 2019. [7]

Χρειάσθηκαν πολλές προσπάθειες, πολλές πρωτοβουλίες, πολλές μάχες ιδεών και οραμάτων για να αναπτυχθεί ο κοινοβουλευτισμός στην Ευρώπη.

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, το 1992, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέκτησε το δικαίωμα συναπόφασης, που του επέτρεψε να συμβάλει, ισότιμα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη διαμόρφωση της δράσης και της πολιτικής επί των πλέον σημαντικών κοινοτικών ζητημάτων.

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997 διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος συναπόφασης, με αποτέλεσμα, η Συνθήκη της Λισαβόνας το 2009 να αναγορεύσει τη σχετική διαδικασία σε «κοινή νομοθετική διαδικασία».

Κατ' αυτόν τον τρόπο, σημαντικότατα ζητήματα που αφορούν τους ευρωπαίους πολίτες, όπως και βασικά ζητήματα της εσωτερικής πολιτικής και

[7]Europarl.europa.eu

της δικαιοσύνης, δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν χωρίς τη συναίνεση πλέον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σήμερα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επιβάλει το ρόλο του ως συννομοθέτη, διαθέτει δημοσιονομική εξουσία και ασκεί δημοκρατικό έλεγχο σε όλα τα ευρωπαϊκά όργανα.[8]

2. Έδρα και Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σύμβολο της Γαλλογερμανικής φιλίας, μνημείο αιματηρών συγκρούσεων και σφραγίδα του ειρηνικού παρόντος και μέλλοντος της Ευρώπης, το Στρασβούργο αποτελεί την έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Παράλληλοι τόποι εργασίας των ευρωβουλευτών, οι Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο. Στο Στρασβούργο, στα σύνορα μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας, λαμβάνουν χώρα σε μηνιαία βάση τετραήμερες σύνοδοι της Ολομέλειας της Ευρωβουλής, περιλαμβανομένης της συνόδου για τον προϋπολογισμό. Οι επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εδρεύουν στις Βρυξέλλες, όπου πραγματοποιούνται ορισμένες συμπληρωματικές διήμερες συνεδριάσεις της Ολομέλειας του Σώματος.[9]

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από << αντιπροσώπους του λαού των 28 κρατών μελών της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης >>. Σήμερα διαθέτει 751 βουλευτές οι οποίοι, από το 1979, εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, καμία χώρα δεν έχει λιγότερους από 6 ή περισσότερους από 96 ευρωβουλευτές. Το κατώτερο όριο ηλικίας για το δικαίωμα ψήφου είναι τα 18 έτη, εκτός από την Αυστρία όπου είναι τα 16.

Οι τελευταίες ευρωεκλογές έγιναν μεταξύ των ημερομηνιών 22 και 25 Μαΐου 2014. Νικητής των εκλογών αυτών αναδείχθηκε ο Martin Schulz με 409 ψήφους. Θα πρέπει να σημειωθεί πως ο Schulz είναι ο πρώτος Πρόεδρος στην ιστορία της Ευρωβουλής που εκλέγεται για δεύτερη συνεχή χρονιά ως Πρόεδρος. Η θητεία κάθε Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει

[8]Sansimera.gr
[9]In.gr

διάρκεια δυόμισι χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Εκπροσωπεί το Κοινοβούλιο προς τα έξω και στις σχέσεις του με τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

Περαιτέρω κάθε χώρα μέλος της Ένωσης εκπροσωπείται με τον δικό της Ευρωβουλευτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως ακολούθως:
Γερμανία 98 βουλευτές, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο 74, Ισπανία 54, Πολωνία 51, Ρουμανία 32, Ολλανδία 26, Ελλάδα, Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία και Πορτογαλία 21, Σουηδία 19, Αυστρία 18, Βουλγαρία 17, Δανία, Φινλανδία και Σλοβακία 13, Ιρλανδία, Κροατία και Λιθουανία 11, Λετονία και Σλοβακία 8, Εσθονία, Λουξεμβούργο, Μάλτα και Κύπρος 6.[10]

3. <u>Στόχος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.</u>

Το Κοινοβούλιο ως θεσμός που αντιπροσωπεύει τους Ευρωπαίους πολίτες αποτελεί το δημοκρατικό θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προκειμένου να διασφαλίσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση πλήρη δημοκρατική νομιμοποίηση, με βάση τα Άρθρα 223 έως και 234, και το Άρθρο 314 της Συνθήκης της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,έχει ως στόχο να εφαρμόζει και να συμμετέχει πλήρως στη νομοθετική διαδικασία της Ένωσης και να ασκεί εξ΄ονόματος των πολιτών, πολιτικό έλεγχο επί του συνόλου των υπόλοιπων θεσμικών οργάνων της Ένωσης.[11]

4. <u>Αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.</u>

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας το Κοινοβούλιο είναι σε θέση να αναλαμβάνει πρωτοβουλία για την αναθεώρηση των Συνθηκών. Περαιτέρω έχει τον τελευταίο λόγο όσον αφορά την αναγκαιότητα σύγκλησης Συνέλευσης για την προετοιμασία μελλοντικής τροποποίησης των Συνθηκών.[12]

[10] europarl.europa.eu
[11] Eur-lex.europe.eu
[12] Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση,2014, Σελ.41.

Χάρη στην άμεση εκλογή του από τους λαούς της Ένωσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το μόνο πραγματικά πολυεθνικό κοινοβούλιο στο κόσμο και παίζει ένα ολοένα σημαντικότερο ρόλο στην Ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Ενώ σύμφωνα με τις αρχικές Συνθήκες ο ρόλος του ήταν μόνο συμβουλευτικός, με το πέρας του χρόνου και με κάθε αναθεώρηση των Συνθηκών μεγάλωνε προοδευτικά, ιδίως στο νομοθετικό πεδίο.

Οι τέσσερις βασικές αποστολές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι:

I. Η Συμβουλευτική.
II. Η Νομοθετική
III. Η Πολιτική Λειτουργία και
IV. Η Ελεγκτική εξουσία.

I Η πρώτη αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η συμβουλευτική, που βασιζόταν στις αρχικές Συνθήκες του επέτρεπε να δίνει τη γνώμη του στις προτάσεις της Επιτροπής. Επαυξήθηκε από την Ενιαία Πράξη, η οποία θέσπισε μια διαδικασία συνεργασίας με το Συμβούλιο σε πολλές αποφάσεις.

II Η νομοθετική εξουσία του Κοινοβουλίου ενισχύθηκε σημαντικά από τις Συνθήκες του Άμστερνταμ και της Νίκαιας, χάρη στις διαδικασίες συναπόφασης και συνεργασίας. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας επεκτείνει τη διαδικασία της συναπόφασης, που μετονομάζεται σε «συνήθη νομοθετική διαδικασία», σε μεγάλο αριθμό πεδίων, με σημαντική εξαίρεση εκείνου της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Το Κοινοβούλιο θα έχει επομένως τις εξουσίες μιας Βουλής, με την εκπροσώπηση των πολιτών της Ένωσης, ενώ το Συμβούλιο θα παίζει τον ρόλο μιας Συγκλήτου, εκπροσωπώντας τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Η αίτηση ένταξης νέων κρατών μελών θα υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο θα μπορεί να αρνηθεί την ένταξη υποψήφιου κράτους, ακόμη και αν αυτή έχει εγκριθεί από όλες τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

III Η πολιτική λειτουργία του Κοινοβουλίου είναι επίσης σημαντική. Ως εκπρόσωπος 500 εκατομμυρίων πολιτών και κατεξοχήν ευρωπαϊκό πολιτικό βήμα, το Κοινοβούλιο είναι ο φυσικός εντολέας της ευρωπαϊκής οικοδόμησης.

Συχνά ζητάει από τους άλλους πρωταγωνιστές, την Επιτροπή και το Συμβούλιο, να τροποποιήσουν τις κοινές πολιτικές ή να αναπτύξουν νέες. Πράγματι, η Συνθήκη δίνει το δικαίωμα στο Κοινοβούλιο να ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις για θέματα για τα οποία χρειάζεται κατά τη γνώμη του να εκπονηθούν πράξεις της Ένωσης. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας, ο πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν. Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει εντός μηνός νέον υποψήφιο, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ίδια διαδικασία. Ο πρόεδρος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και τα άλλα μέλη της Επιτροπής υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αυτές οι διατάξεις πιστοποιούν την ευθύνη της Επιτροπής έναντι του Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο πρέπει να δίνουν αναφορά στο Κοινοβούλιο για τις ενέργειές τους. Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλλει κάθε χρόνο στο Κοινοβούλιο μια «Γενική έκθεση επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Το ίδιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του παρουσιάζει μια έκθεση μετά από κάθε συνεδρίαση του καθώς και μια ετήσια γραπτή έκθεση ως προς τις προόδους της Ένωσης.

IV Η ελεγκτική εξουσία του Κοινοβουλίου ασκείται ιδιαίτερα επί της Επιτροπής. Η Επιτροπή, ως σώμα, ευθύνεται έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μόνον, για να μην υποκλίνεται στη θέληση των εθνικών κυβερνήσεων ή ορισμένων από αυτές. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου, απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή υποχρεούται να λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο, να υποστηρίζει τις προτάσεις της ενώπιον των κοινοβουλευτικών επιτροπών και της ολομέλειας. Το Κοινοβούλιο μπορεί, μετά από αίτημα του ενός τετάρτου των μελών του, να συνιστά προσωρινή εξεταστική επιτροπή για να εξετάσει καταγγελίες παραβάσεων ή κακής διοίκησης κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Σε περίπτωση σοβαρής παράβασης, το Κοινοβούλιο μπορεί εξάλλου, με την πλειοψηφία των

δύο τρίτων των μελών του να υιοθετήσει πρόταση μομφής εναντίον της Επιτροπής και να την εξαναγκάσει σε παραίτηση.[13]

5. Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι κύριες αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι οι ακόλουθες:

I. Η άσκηση δημοσιονομικής εξουσίας.
II. Η άσκηση νομοθετικής εξουσίας από κοινού με το Συμβούλιο Υπουργών και
III. Η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου.

I. Η άσκηση δημοσιονομικής εξουσίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζει από κοινού με το Συμβούλιο Υπουργών τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 κρατών-μελών. Οι ευρωβουλευτές συζητούν τον κοινοτικό προϋπολογισμό σε δύο διαδοχικές αναγνώσεις, ο οποίος σημειωτέον ότι δεν θεωρείται οριστικώς εγκριθείς αν δεν έχει υπογραφεί από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Εξάλλου, η επιτροπή ελέγχου προϋπολογισμού του «ευρωσώματος» παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και παρεμβαίνει σε περιπτώσεις εκτροπής από τις πρακτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει, αλλά και μπορεί να απορρίψει την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πρόκειται για τη διαδικασία της λεγόμενης «χορήγησης της απαλλαγής». Συνεπώς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει καθοριστικές αρμοδιότητες σε ότι αφορά την κατάρτιση και την εκτέλεση του κοινοτικού προϋπολογισμού, μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται τα έργα, οι ενέργειες και οι δράσεις συνολικά της ΕΕ και κάθε κράτους-μέλους ξεχωριστά.

II. Η άσκηση νομοθετικής εξουσίας από κοινού με το Συμβούλιο Υπουργών. Η συνηθέστερη διαδικασία για τη θέσπιση των ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων είναι η λεγόμενη Συναπόφαση, μέσω της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών τίθενται σε ισότιμη βάση. Αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών δεν

[13]Europedia.moussis.eu

μπορέσουν να συμφωνήσουν σε μια πρόταση νομοθετικής πράξης, η πρόταση δεν γίνεται ευρωπαϊκός νόμος. Στην περίπτωση διαφωνίας προβλέπεται η διαδικασία της υποβολής σε «Επιτροπή Συνδιαλλαγής» στην οποία συμμετέχουν ισότιμα εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών. Συνήθως η συνεδρίαση της επιτροπής αυτής αποφέρει αποτελέσματα και η νομοθετική πρόταση καταλήγει να ψηφισθεί και από τα δύο θεσμικά όργανα.

III. Η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου: Κατ΄αρχήν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ελέγχει άμεσα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη στιγμή που προτείνονται από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών της Ένωσης. Κάθε προτεινόμενος επίτροπος, καθώς και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καλούνται σε ακρόαση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο και αποφασίζει για την καταλληλότητά τους. Παράλληλα όμως καθ΄όλη τη διάρκεια της θητείας της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι πολιτικά υπόλογος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να ψηφίσει «πρόταση μομφής» απαιτώντας τη συλλογική παραίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.[14]

5. <u>Εργασίες και δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.</u>

Οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διακρίνονται σε δύο στάδια:

I. Στην προετοιμασία της Ολομέλειας της Συνόδου κατά τη διάρκεια της οποίας οι ευρωβουλευτές συζητούν τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

II. Στη Σύνοδο της Ολομέλειας, όπου εξετάζονται οι νομοθετικές προτάσεις και ψηφίζονται τροπολογίες.

I. Στην προετοιμασία της Ολομέλειας της Συνόδου κατά τη διάρκεια της οποίας οι ευρωβουλευτές συζητούν τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές, όπως είναι των Εξωτερικών Υποθέσεων, Ανάπτυξης, Προϋπολογισμών, Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων, Περιφερειακής Ανάπτυξης κτλ. Οι συζητήσεις

[14]Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση,2014, Σελ.41-44

γίνονται επί της έκθεσης που έχει συντάξει ένας ευρωβουλευτής ο οποίος συμμετέχει στην κοινοβουλευτική επιτροπή που είναι αρμόδια για το θέμα. Συνήθως μια έκθεση περιλαμβάνει το ιστορικό της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της. Η προετοιμασία είναι απαραίτητη ώστε το θέμα να καταλήξει στη Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

II. Στη Σύνοδο της Ολομέλειας, όπου εξετάζονται οι νομοθετικές προτάσεις και ψηφίζονται τροπολογίες προτού η Ολομέλεια καταλήξει στο τελικό κείμενο. Στη Σύνοδο της Ολομέλειας συζητούνται και οι απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ στις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τους ευρωβουλευτές. Στις ολομέλειες παρουσιάζονται, έπειτα από πρόσκληση, και διεθνείς προσωπικότητες οι οποίες αναπτύσσουν τις θέσεις τους για διεθνή θέματα.

Στη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθοριστικό ρόλο παίζει η λεγόμενη «Διάσκεψη των Προέδρων», η οποία συγκροτείται από τον πρόεδρο του «ευρωσώματος» και τους προέδρους των πολιτικών ομάδων (Ομάδα Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, Σοσιαλιστική Ομάδα, Συμμαχία Φιλελευθέρων, Ομάδα των Πρασίνων κ.ά.). Στη «Διάσκεψη των Προέδρων» καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα και η ημερήσια διάταξη των Συνόδων της Ολομέλειας, το νομοθετικό πρόγραμμα και η σύνθεση των επιτροπών, ενώ οργανώνονται και οι σχέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τους διεθνείς οργανισμούς.

Ένα άλλο πολιτικό όργανο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι το λεγόμενο «Προεδρείο», το οποίο απαρτίζεται από τον πρόεδρό του και τους 14 αντιπροέδρους του και έχει ως αντικείμενο τις προβλέψεις του προϋπολογισμού, τη διοικητική και οικονομική οργάνωση και τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας και των υπηρεσιών της.

Επίσης, έντονη δραστηριότητα αναπτύσσουν και οι 20 Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, οι οποίες προετοιμάζουν τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή συμμετέχουν από 28 ως

86 ευρωβουλευτές, οι οποίοι ασχολούνται από τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα θέματα ισότητας ανδρών και γυναικών έως τα οικονομικά, τα νομισματικά και τα θέματα απασχόλησης. Εξάλλου οι ευρωβουλευτές συμμετέχουν και στις λεγόμενες «αντιπροσωπείες», οι οποίες διατηρούν σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των τρίτων χωρών. π.χ., λειτουργούν αντιπροσωπείες για τις ΗΠΑ, τον Καναδά, την Ινδία, την Ιαπωνία, την Κροατία, την Τουρκία, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας,κτλ. [15]

6. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής.

Στις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εμπίπτει και η εκλογή του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ο οποίος λαμβάνει και ερευνά καταγγελίες των πολιτών της Ένωσης αλλά και επιχειρήσεων και οργανισμών σχετικά με την «κακή διοίκηση» σε ότι αφορά τις δράσεις των θεσμικών οργάνων και οργανισμών. Ως «κακή διοίκηση» νοείται η ανεπιτυχής ενέργεια ή παράλειψη, δηλαδή οποιαδήποτε ενέργεια αντίθετη με το Κοινοτικό Δίκαιο ή ενέργεια αντίθετη με τη χρηστή διοίκηση. Οι περισσότερες καταγγελίες αφορούν την άδικη μεταχείριση, τις διακρίσεις, την κατάχρηση εξουσίας, την παράλειψη ή άρνηση ενημέρωσης, την αναιτιολόγητη καθυστέρηση και τις παράτυπες διαδικασίες. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής είναι ο ανώτατος, ανεξάρτητος λειτουργός της Ένωσης ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ως ανεξάρτητος θεσμός δεν δέχεται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή θεσμικό όργανο ή οργανισμό και η θητεία του διαρκεί πέντε έτη. Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον Διαμεσολαβητή από τα καθήκοντα του μετά από αίτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εάν και εφόσον παύσει να πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα.[16]

7. Επίβλεψη προϋπολογισμού.

Κάθε έτος, τα μέλη του Κοινοβουλίου, ύστερα από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οργανώνουν πολύμηνες διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο με σκοπό να καθοριστεί ο προϋπολογισμός της ένωσης, δηλαδή το ύψος των

[15] tovima.gr,
[16] mbudsman.europa.eu

εσόδων και των δαπανών της Ένωσης. Ο προϋπολογισμός που εγκρίνεται είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αφού αντανακλά την διάθεση της Ένωσης για στήριξη που προσφέρει σε καθένα από τους τομείς δραστηριότητάς της, με σκοπό τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη. Σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο κρίνει ότι οι προτεραιότητες που έχει αποφασίσει για την χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής δεν αντικατοπτρίζονται σε οικονομικούς όρους του προϋπολογισμού, δύναται να απορρίψει αυτόν ή να απαιτήσει ένα νέο σχέδιο προϋπολογισμού. Με την τελευταία μεταρρύθμιση των συνθηκών, το Κοινοβούλιο αποκτά διευρυμένη εξουσία στο σύνολο των δαπανών της Ένωσης. Ενδεικτικά, μέχρι πρότινος, για οικονομικά θέματα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής(ΚΑΠ), το Συμβούλιο είχε την τελευταία λέξη.

Μετά την μεταρρύθμιση, και θέματα δαπανών ελέγχονται από το Κοινοβούλιο, με αποτέλεσμα η επικάλυψη ρόλων να μειώνεται και η διαδικασία έγκρισης του ετήσιου προϋπολογισμού να απλοποιείται.

Ο προϋπολογισμός της Ένωσης προσομοιάζει σε αρκετά στοιχεία με αντίστοιχους εθνικούς, δίνοντας στήριξη και έμφαση περισσότερο σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και γεωργίας-βιώσιμης ανάπτυξης.[17]

Εικόνα 2: Χτήριο Ευρωπαϊκού΄Κοινοβουλίου.

[17]Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Σελ.41,2014.

Κεφάλαιο Δεύτερο

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.Ιστορία και Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο της ΕΕ είναι το δεύτερο στη τάξη θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει τις καταβολές του στη Συνθήκη των Παρισίων του 1952 με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Εκείνη την εποχή, το Συμβούλιο απαρτιζόταν από έξι μόνο χώρες, τις Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Βέλγιο, Κάτω Χώρες και Λουξεμβούργο).Το Συμβούλιο αυτόχρίεται ως τέτοιο μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ με προφανή στόχο να τονίσει τον πολιτικό του ρόλο σε ολόκληρο το θεσμικό κτίσμα της Ένωσης. Το Συμβούλιο της ΕΕ. ή Συμβούλιο των Υπουργών ή και Συμβούλιο, όπως είναι περισσότερο γνωστό, είναι υπεύθυνο από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, την έγκριση του προϋπολογισμού της Ένωσης, το συντονισμό της γενικής οικονομικής πολιτικής των κρατών – μελών καθώς και τον καθορισμό και την υλοποίηση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας της ΕΕ. Με τη σημερινή του μορφή το Συμβούλιο μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποτελεί το θεσμικό όργανο που εγκρίνει τη νομοθεσία της ΕΕ μέσω κανονισμών και οδηγιών και υποβάλλει αποφάσεις και μη δεσμευτικές συστάσεις. Στους τομείς των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει τις αποφάσεις του με απλή πλειοψηφία, ειδική πλειοψηφία ή ομοφωνία, ανάλογα με τη νομική βάση των πράξεων που χρειάζονται την έγκρισή του. Είναι ένα κλασικό όργανο διακρατικού ή και διακυβερνητικού χαρακτήρα και αντιπροσωπεύει στους κόλπους της Ένωσης τα μέλη των κυβερνήσεων των κρατών μελών της. Ο ρόλος του Συμβούλιου είναι πρωτίστως συνδεδεμένος με τη νομοπαραγωγική διαδικασία στο κοινοτικό σύστημα την οποία μοιράζεται κατά πρωτότυπο τρόπο με την με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.[18]

[18]europa.eu

2. Σύνθεση και Έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκές Ένωσης.

Έδρα του Συμβουλίου είναι οι Βρυξέλλες, εκτός από τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, κατά τους οποίους οι συνεδριάσεις του διεξάγονται στο Λουξεμβούργο. Οι επίσημες γλώσσες στις οποίες πραγματοποιούνται οι εργασίες του είναι τα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά. Συμμετέχουν σε αυτό υπουργοί από κάθε κράτος μέλος και συχνά αναφέρεται για αυτό το λόγο ως Συμβούλιο των Υπουργών. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους που αντιπροσωπεύει.[19] Αποτελεί μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ασκεί νομοθετική και δημοσιονομική εξουσία σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και συντονίζει και χαράζει τις γενικές πολιτικές των κρατών μελών.

Με εξαίρεση το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ο αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία της Ένωσης. Η προεδρία μεταβιβάζεται ανά εξάμηνο με ομοφωνία.[20] Η προεδρία όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου εξασφαλίζεται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για διάστημα 18 μηνών και κάθε μέλος της ομάδας ασκεί την Προεδρία για περίοδο έξι μηνών. Η ομάδα των τριών αυτών κρατών μελών ή άλλως πως ¨Τρίο Προεδρίας¨ απέκτησε νομική ισχύ με την εφαρμογή της Συνθήκης της Λισσαβόνας. [21]

3. Αρμοδιότητες του Συμβουλίου.

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες για τις Συνόδους πραγματοποιούνται από την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων που αποτελείται από τους Μόνιμους Αντιπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ. Το Συμβούλιο ασχολείται με διάφορα θέματα που αντιμετωπίζει η Ένωση, όπως η εξωτερική πολιτική, τα οικονομικά θέματα, θέματα εκπαίδευσης, θέματα ασφάλειας όπως η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών.[22]

[19]Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Άρθρο 16, Παρ. 2.
[20]Ibid. Άρθρο 16, Παρ. 9.
[21]moi.gov.cy
[22]Μουσης Ν. Ευρωπαϊκή Ένωση, δίκαιο, οικονομία, πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση,2011, Σελ 73.

Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Θεσπίζει Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, σε πολλούς τομείς μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Εγκρίνει τον προϋπολογισμό της Ένωσης μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Συντονίζει τη γενικά οικονομική πολιτική των κρατών μελών και
- Έχει γνωμοδοτική αρμοδιότητα.

Στην ουσία διασφαλίζει τον συντονισμό της γενικής οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών, έχει την εξουσία λήψεως αποφάσεων, αναθέτει στην Επιτροπή, με τις πράξεις που εκδίδει, αρμοδιότητες εκτέλεσης των κανόνων που θεσπίζει. Περαιτέρω αποφασίζει για όλες τις νομοθετικές πράξεις του παράγωγου κοινοτικού δικαίου, αποφασίζει για τη σύναψη διεθνών συνθηκών, συμμετέχει στη διαδικασία τροποποίησης των ιδρυτικών συνθηκών και συνθέτει μαζί με το Κοινοβούλιο την κοινοτική αρχή από την οποία ψηφίζεται ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι ακόλουθες:

- Θεσπίζει Ευρωπαϊκή νομοθεσία, σε πολλούς τομείς μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Εγκρίνει τον προϋπολογισμό της Ένωσης μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Συντονίζει τη γενική οικονομική πολιτική των κρατών-μελών.
- Αναπτύσσει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης βάσει κατευθυντήριων γραμμών τις οποίες καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
- Συνομολογεί διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και ενός ή περισσότερων κρατών ή διεθνών οργανισμών.
- Συντονίζει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών και αστυνομικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις.

Οι περισσότερες από τις αρμοδιότητες αυτές αφορούν τον ¨κοινοτικό τομέα¨ δηλαδή τομείς δραστηριότητας όπου τα κράτη μέλη έχουν αποφασίσει να ασκήσουν την κυριαρχία τους από κοινού και να εκχωρήσουν εξουσίες λήψης αποφάσεων στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ο τομέας αυτός αποτελεί τον ¨πρώτο πυλώνα¨της Ευρωπαϊκής Ένωσης. [23]

4. Λειτουργία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

I. Νομοθεσία

Ο κύριος όγκος του έργου του Συμβουλίου έγκειται στη θέσπιση νομοθεσίας σε τομείς στους οποίους οι χώρες της ΕΕ έχουν συνενώσει την εθνική κυριαρχία τους. Η συνηθέστερη νομοθετική διαδικασία είναι η«συναπόφαση», στο πλαίσιο της οποίας η ευρωπαϊκή νομοθεσία εκδίδεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο από κοινού ύστερα από πρόταση της Επιτροπής. Σε ορισμένους τομείς, το Συμβούλιο έχει την τελευταία λέξη, αλλά μπορεί να ενεργήσει μόνο ύστερα από πρόταση της Επιτροπής και αφού λάβει υπόψη τις θέσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου.

II. Συντονισμός των πολιτικών των κρατών μελών.

Οι χώρες της ΕΕ έχουν αποφασίσει να εφαρμόζουν μια γενική οικονομική πολιτική που να βασίζεται στον στενό συντονισμό των εθνικών οικονομικών πολιτικών τους. Ο συντονισμός αυτός εξασφαλίζεται από τους υπουργούς οικονομίας και οικονομικών που συνιστούν το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων («Ecofin»).Επίσης θέλουν να δημιουργήσουν περισσότερες θέσεις απασχόλησης και να βελτιώσουν τα συστήματα εκπαίδευσης και υγείας καθώς και τα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Μολονότι κάθε χώρα της ΕΕ παραμένει υπεύθυνη για τη δική της πολιτική σ’αυτούς τους τομείς, οι χώρες μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους για κοινούς στόχους και να αποκομίσουν οφέλη από τις εμπειρίες των υπολοίπων. Η διαδικασία αυτή καλείται «ανοικτή μέθοδος συντονισμού» και πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

[23]Θεμελιώδεις έννοιες & διαστάσεις της διεθνούς & ευρωπαϊκής έννομης τάξης, 2005, Σελ. 622-623..

III. Σύναψη διεθνών συμφωνιών.

Κάθε χρόνο, το Συμβούλιο «συνάπτει» ορισμένες συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να καλύπτουν τομείς ευρείας κλίμακας, όπως το εμπόριο, η συνεργασία και η ανάπτυξη, ή να αφορούν ειδικούς κλάδους, όπως η κλωστοϋφαντουργία, η αλιεία, η επιστήμη και η τεχνολογία, οι μεταφορές κ.λπ. Επιπλέον, το Συμβούλιο συνάπτει συμβάσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης σε τομείς όπως η φορολογία, το εταιρικό δίκαιο ή η προξενική προστασία. Οι συμβάσεις μπορεί επίσης να αφορούν τη συνεργασία στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.

IV. Έγκριση του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης εγκρίνεται από κοινού από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

V. Κοινή εξωτερική οικονομική και πολιτική ασφάλειας.

Οι χώρες της ΕΕ συνεργάζονται για τον προσδιορισμό μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Ωστόσο, η εξωτερική πολιτική,η ασφάλεια και η άμυνα είναι ζητήματα τα οποία παραμένουν υπό τον ανεξάρτητο έλεγχο των κρατών μελών. Ωστόσο, οι χώρες της ΕΕ έχουν αναγνωρίσει τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας σε αυτούς τους τομείς και το κύριο φόρουμ γι’ αυτή τη «διακυβερνητική συνεργασία» είναι το Συμβούλιο. Η συνεργασία αυτή δεν καλύπτει μόνο ζητήματα άμυνας, αλλά και αρμοδιότητες διαχείρισης κρίσεων, όπως επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας και διάσωσης, διατήρηση της ειρήνης και επιβολή της σε ταραγμένες περιοχές. Οι χώρες της ΕΕ προσπαθούν να κινητοποιήσουν και να συντονίσουν τις στρατιωτικές και αστυνομικές δυνάμεις τους έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται σε συντονισμό με τη διπλωματική και την οικονομική δράση. Μέσω των μηχανισμών αυτών, η ΕΕ βοηθά στη διατήρηση της ειρήνης, στην οικοδόμηση της δημοκρατίας και στην τόνωση της οικονομικής προόδου.

VI. Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη.

Οι πολίτες της ΕΕ είναι ελεύθεροι να ζουν και να εργάζονται σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ επιλέξουν. Έτσι, πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην πολιτική δικαιοσύνη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το λόγο αυτό, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να συνεργάζονται, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται, για παράδειγμα, ότι μια δικαστική απόφαση που εκδίδεται σε χώρα της Ένωσης για υπόθεση διαζυγίου ή επιμέλειας παιδιού αναγνωρίζεται σε όλες τις άλλες χώρες της ΕΕ. Η ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ αποτελεί με γάλο πλεονέκτημα για τους νομοταγείς πολίτες, από το οποίο όμως μπορούν επίσης να επωφελούνται οι διεθνείς εγκληματίες και τρομοκράτες. Για την αντιμετώπιση της διασυνοριακής εγκληματικότητας απαιτείται η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων, των αστυνομικών δυνάμεων,των τελωνειακών αρχών και των υπηρεσιών μετανάστευσης όλων των χωρών της ΕΕ.[24]

VII. Σύνθεση του Συμβουλίου.

Το συμβούλιο αποτελείται από δέκα διαφορετικές συνθέσεις οι οποίες κάθε μια προωθεί τις δικές τις πολιτικές σε κάθε είδους διοικητικά και πρακτικά ζητήματα.

5. Γενικές υποθέσεις.

Κατά τις συνόδους Γενικών Υποθέσεων, το Συμβούλιο ασχολείται με υποθέσεις που επηρεάζουν περισσότερες από μία πολιτικές της Ένωσης, όπως οι διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση της ΕΕ, η προετοιμασία των πολυετών δημοσιονομικών προοπτικών της Ένωσης ή τα θεσμικά και διοικητικά θέματα. Συντονίζει την προετοιμασία και τη συνέχεια των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Επίσης ασκεί συντονιστικό ρόλο στις εργασίες που διεξάγονται για διάφορους τομείς πολιτικής στις άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου και αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση κάθε υπόθεσης που του αναθέτει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.[25]

[24]Το δίκαιο των διεθνών οργανισμών, η θεσμική διάσταση, 2002, Σελ. 365-366
[25]Μουσης Ν. Ευρωπαϊκή Ένωση, δίκαιο, οικονομία, πολιτική,201, Σελ. 88-90.

6. **Εξωτερικές υποθέσεις.**

Κατά τις συνόδους Εξωτερικών Υποθέσεων, το Συμβούλιο ασχολείται με το σύνολο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή συνεργασία.

7. **Συμβούλιο ECOFIN.**

Το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων αποτελεί, μαζί με το Συμβούλιο Γεωργίας και το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, μια από τις παλαιότερες συνθέσεις του Συμβουλίου. Είναι γενικά γνωστό ως Συμβούλιο Ecofin και συγκροτείται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των κρατών μελών καθώς και από τους Υπουργούς Προϋπολογισμού όταν εξετάζονται θέματα προϋπολογισμού. Το Συμβούλιο Ecofin συνέρχεται μια φορά το μήνα. Καλύπτει την πολιτική της ΕΕ σε διάφορους τομείς, στους οποίους περιλαμβάνονται ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής, η οικονομική εποπτεία, η παρακολούθηση της δημοσιονομικής πολιτικής και των δημόσιων οικονομικών των κρατών μελών, το ευρώ οι χρήματα οικονομικές αγορές και οι κινήσεις των κεφαλαίων καθώς και οι οικονομικές καθώς και οι οικονομικές σχέσεις με τις τρίτες χώρες. Καταρτίζει και εγκρίνει κάθε χρόνο, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η Ομάδα του Ευρώ, που αποτελείται από τα κράτη μέλη τα οποία έχουν ως νόμισμα το ευρώ, συνέρχεται κατά κανόνα την ημέρα πριν από τη σύνοδο Ecofin και εξετάζει τα θέματα που συνδέονται με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

8. **Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις.**

Το Συμβούλιο «Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις» συνέρχεται δύο φορές το μήνα περίπου με τη συμμετοχή των υπουργών δικαιοσύνης και εσωτερικών προκειμένου να εξετάζονται οι εξελίξεις και η εφαρμογή των δράσεων συνεργασίας καθώς και οι σχετικές κοινές πολιτικές. Το Συμβούλιο ασκεί επίσης τα καθήκοντα του συννομοθέτη της ΕΕ, θεσπίζοντας εφεξής οδηγίες και κανονισμούς στο σύνολο του πεδίου της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Οι σύνοδοι του Συμβουλίου προετοιμάζονται από ομάδες και επιτροπές.

9. **<u>Συμβούλιο απασχόλησης, Κοινωνικής πολιτικής, υγείας και καταναλωτών.</u>**

Απαρτίζεται από τους Υπουργούς Απασχόλησης, Κοινωνικής Πρόνοιας,Προστασίας των Καταναλωτών, Υγείας, και Ισότητας Ευκαιριών, συνέρχεται δεκατέσσερις περίπου φορές το χρόνο.

10. **<u>Συμβούλιο ανταγωνιστικότητας.</u>**

Η δημιουργία του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας τον Ιούνιο του 2002, με τη συνένωση τριών παλαιότερων συνθέσεων (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία και Έρευνα) προέκυψε από την εμφανή ανάγκη για μια συνεκτικότερη και καλύτερα συντονισμένη αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών που συνδέονται με την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, το Συμβούλιο αυτό συγκροτείται από Υπουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,Βιομηχανίας, Έρευνας, κλπ. Συνέρχεται πέντε έως και έξι φορές τον χρόνο.

11. **<u>Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας.</u>**

Από τον Ιούνιο του 2002, οι εν λόγω τρεις πολιτικές ετέθησαν υπό την ευθύνη μιας ενιαίας σύνθεσης του Συμβουλίου η οποία συνέρχεται περίπου κάθε δίμηνο. Η σύνθεση του Συμβουλίου αυτού ποικίλλει ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

12. **<u>Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας.</u>**

Το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας αποτελεί, μαζί με το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων, μια από τις παλαιότερες συνθέσεις του Συμβουλίου. Απαρτίζεται από τους Υπουργούς Γεωργίας και Αλιείας, καθώς και από τους Επιτρόπους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τους αρμόδιους για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, την αλιεία και τη ναυτιλία καθώς και την υγεία και την προστασία των καταναλωτών, συνέρχεται δε μια φορά το μήνα.

13. Συμβούλιο Περιβάλλοντος.

Το Συμβούλιο Περιβάλλοντος απαρτίζεται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος,συνέρχεται τέσσερις περίπου φορές το χρόνο και αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

14. Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.

Το Συμβούλιο Παιδείας, Νέας Γενιάς και Πολιτισμού απαρτίζεται από τους Υπουργούς Παιδείας, Πολιτισμού, Νέας Γενιάς και Επικοινωνίας. Συνέρχεται τρεις-τέσσερις φορές το χρόνο και αποφασίζει κατά κανόνα με ειδική πλειοψηφία σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου καθορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του Συμβουλίου. Η Έδρα του Συμβουλίου βρίσκεται στις Βρυξέλλες.[26]

Εικόνα 3: Χτήριο Συμβουλίου της ΕΕ.

[26]consilium.europa.eu

Κεφάλαιο Τρίτο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

1.Ιστορία και Ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission) θεωρείται ως ένα από τα κυριότερα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Η Νομική της Βάση στηρίζεται στο Άρθρο 17 της Συνθήκης για την ΕΕ και τα Άρθρα 234,244 – 250 και 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ. Αρχικά κάθε Κοινότητα είχε το δικό της εκτελεστικό όργανο. Αποτέλεσε την Ανώτατη Αρχή για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα το 1951. Ακολούθως με την υπογραφή των δύο Συνθηκών για τη Ρώμη το 1957 αποτέλεσε εκ νέου την Ανώτατη Αρχή για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα καθώς και για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας. Με την συνθήκη Συγχώνευσης του 1967 τα τρία αυτά εκτελεστικά όργανα συγχωνευτήκαν με αποτέλεσμα να προκύψει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.[27]Η Επιτροπή είναι το πολιτικά ανεξάρτητο όργανο που εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τα συμφέροντα της Ένωσης ως συνόλου.

Σε πολλούς τομείς είναι η κινητήριος δύναμη του θεσμικού συστήματός της: προτείνει νομοθεσία,πολιτικές και προγράμματα δράσης και είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εκπροσωπεί επίσης την Ένωση στον υπόλοιπο κόσμο, με εξαίρεση τον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας Η Επιτροπή είναι το Ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο που έχει το μονοπώλιο της νομοθετικής πρωτοβουλίας και των σημαντικών εκτελεστικών εξουσιών σε τομείς όπως ο ανταγωνισμός και το εξωτερικό εμπόριο. Προάγει το κοινό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτόν. Η Επιτροπή αποτελεί τον βασικό συνομιλητή του Κοινοβουλίου σε νομοθετικά και δημοσιονομικά ζητήματα. Ο ρόλος της εν σχέση με τον κοινοβουλευτικό έλεγχο του προγράμματος εργασίας της και η εκτέλεση του είναι το πλέον σημαντικό για την εξασφάλιση μεγαλύτερης δημοκρατικής νομιμότητας στη διακυβέρνηση της ΕΕ.[28]

[27]Οι εξελίξεις μέχρι την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014, Σελ. 15.

[28]Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014, Σελ. 60.

2. Έδρα και Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Έδρα της Επιτροπής είναι οι Βρυξέλλες. Παράλληλα όμως διατηρεί γραφεία στο Λουξεμβούργο και αντιπροσωπείες σε όλες τις πρωτεύουσες των κρατών μελών.

Οι 28 επίτροποι (1 πρόεδρος και 27 επίτροποι) προερχόμενοι από κάθε κράτος μέλος, αποτελούν την πολιτική ηγεσία της Επιτροπής. Η θητεία της Επιτροπής ισχύει για 5 χρόνια. Κάθε Επίτροπος αναλαμβάνει την ευθύνη για συγκεκριμένου; Τομείς πολιτικής σύμφωνα με τα καθήκοντα που του αναθέτει ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτείνει έναν υποψήφιο πρόεδρο της Επιτροπής ο οποίος πρέπει να εγκριθεί από την πλειοψηφία των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση που τα μέλη του Κοινοβουλίου απορρίψουν τον υποψήφιο, το Συμβούλιο πρέπει να προτείνει άλλον εντός ενός μηνός. Ο εκλεγείς πρόεδρος επιλέγει τους επιτρόπους μεταξύ των υποψηφίων που προτείνουν τα κράτη μέλη και αποφασίζει ποιους τομείς πολιτικής θα τους αναθέσει. Ο κατάλογος των επιτρόπων υποβάλλεται στη συνέχεια για έγκριση πρώτα στο Συμβούλιο των Υπουργών και στη συνέχεια στο Κοινοβούλιο. Εφόσον εγκριθεί από το Κοινοβούλιο, η νέα Επιτροπή διορίζεται επίσημα από το Συμβούλιο.[29]

Τα μέλη της Επιτροπής μέχρι το τέλος της θητείας τους ως ανεξάρτητες και ανεπηρέαστες προσωπικότητες υποχρεούνται:

- Να ασκούν τα καθήκοντα τους με πλήρη ανεξαρτησία προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας και συγκεκριμένα δεν δέχονται ούτε ζητούν υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή άλλον εξωτερικό φορέα.
- Να μην ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα αμειβόμενη ή μη.

Μέλος της Επιτροπής δύναται να απαλλάσσεται των καθηκόντων του από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή της

[29]Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Άρθρο 17, Παρ. 7.

ίδιας της Επιτροπής σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων του ή αν έχει διαπράξει βαρύ παράπτωμα.[30]

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται ως την σύνθεση της από:

1. Τον Πρόεδρο.
2. Πρώτο Αντιπρόεδρο Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής ασφάλειας.
3. Αντιπρόεδρο Δικαιοσύνης, Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ιθαγένειας.
4. Αντιπρόεδρο Ανταγωνισμού.
5. Αντιπρόεδρο Μεταφορών.
6. Αντιπρόεδρο Ψηφιακών Τεχνολογιών.
7. Αντιπρόεδρο Βιομηχανίας και Επιχειρηματικότητας.
8. Αντιπρόεδρο Διοργανικών Σχέσεων και Διοίκησης.
9. Αντιπρόεδρο Οικονομικών, Νομισματικών Υποθέσεων και Ευρώ.
10. Επίτροπο Περιβάλλοντος.
11. Επίτροπο Ανάπτυξης.
12. Επίτροπο Εσωτερικής Αγοράς και Υπηρεσιών.
13. Επίτροπο Εκπαίδευσης, Πολιτισμού Πολυγλωσσίας και Νεολαίας.
14. Επίτροπο Φορολογίας, Τελωνείων, Στατιστικών, Εσωτερικού Ελέγχου και Καταπολέμησης της Απάτης.
15. Επίτροπος Εμπορίου.
16. Επίτροπος Έρευνας, Καινοτομίας και Επιστήμης.
17. Επίτροπος Δημοσιονομικού Προγραμματισμού και Προϋπολογισμού.
18. Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας.
19. Επίτροπος Διεθνούς Συνεργασίας, Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Αντιμετώπισης Κρίσεων.
20. Επίτροπος Ενέργειας.
21. Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής.
22. Επίτροπος για το Κλίμα.
23. Επίτροπος για την Διεύρυνση και Πολιτικής Γειτονίας.
24. Επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης.
25. Επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων

[30]Συνθήκη Λισσαβώνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Άρθρα 245, 247.

26. Επίτροπος Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.
27. Επίτροπος Υγείας και Πολιτικής Καταναλωτών.
28. Επίτροπος Υγείας και
29. Επίτροπος Πολιτικής Καταναλωτών.[31]

3. Αρμοδιότητες και Σκοπός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Επιτροπή εκπροσωπεί και προασπίζει τα συμφέροντα της ΕΕ στο σύνολό της ως επίσης επιβλέπει και υλοποιεί τις πολιτικές της:

- Προτείνοντας νέους νόμους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο,
- Διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό της ΕΕ κατανέμοντας τα διαθέσιμα κονδύλια.
- Μεριμνώντας για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ.
- Εκπροσωπώντας την ΕΕ στη διεθνή σκηνή, για παράδειγμα διεξάγοντας διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

i. Υποβολή Νομοθετικών Προτάσεων

Η Επιτροπή έχει το "δικαίωμα της πρωτοβουλίας", μπορεί δηλαδή να προτείνει νέους νόμους για να προστατεύσει τα συμφέροντα της ΕΕ. και των πολιτών της. Αυτό το πράττει μόνον για θέματα που δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει μια νομοθετική πράξη, προσπαθεί να ικανοποιήσει όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα συμφερόντων. Επίσης, ζητά τη γνώμη εμπειρογνωμόνων που μετέχουν στις διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας της, ώστε να εξασφαλίσει την δέουσα ρύθμιση όλων των τεχνικών λεπτομερειών. Πραγματοποιεί επίσης δημόσιες διαβουλεύσεις. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής καταρτίζουν μια νομοθετική πρόταση. Εάν με την πρόταση αυτή συμφωνούν τουλάχιστον οι 14 από τους 28 Επιτρόπους, η πρόταση υποβάλλεται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Αφού συζητήσουν και ενδεχομένως τροποποιήσουν την πρόταση, τα δύο αυτά όργανα αποφασίζουν εάν θα την εγκρίνουν ώστε να γίνει νόμος.

[31]europedia.moussis.eu

ii. Διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ και κοινοτική κατανομή των κονδυλιών.

Μαζί με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, καθορίζει τις μακροπρόθεσμες προτεραιότητες για τις δαπάνες της ΕΕ στο λεγόμενο "δημοσιονομικό πλαίσιο". Καταρτίζει επίσης τον ετήσιο προϋπολογισμό που υποβάλλεται προς έγκριση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, και παρακολουθεί με ποιο τρόπο δαπανώνται τα κονδύλια της ΕΕ. Η διαχείριση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή ελέγχεται εξονυχιστικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.[32]

iii. Εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ.

Ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, ελέγχει κατά πόσο κάθε χώρα μέλος εφαρμόζει το δίκαιο της ΕΕ. Εάν μια κυβέρνηση αδυνατεί να εφαρμόσει το δίκαιο της ΕΕ, ζητεί με επιστολή της από αυτήν να επιλύσει το πρόβλημα. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμμόρφωση τότε παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις και οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές για τις χώρες μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

iv. Εκπροσώπηση της ΕΕ στη διεθνή σκηνή.

Η Επιτροπή εκπροσωπεί όλες τις χώρες της ΕΕ σε διεθνείς οργανισμούς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορείου και διαπραγματεύεται επίσης διεθνείς συμφωνίες για λογαριασμό της ΕΕ.

Εικόνα 4: Έμβλημα της Ευρωπαικής Επιτροπής

[32]Σατλάνης, Θεμελιώδεις Έννοιες και Διαστάσεις της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Έννομης τάξης, 2005, Σελ.623-625

Κεφάλαιο τέταρτο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

1. Ιστορία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της ΕΕ, για αυτό και οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται «σύνοδοι κορυφής».Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δημιουργήθηκε το 1974 με σκοπό να συσταθεί άτυπος χώρος συζήτησης μεταξύ των Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων. Γρήγορα όμως εξελίχθηκε σε όργανο που καθορίζει τους στόχους της Ένωσης και χαράσσει την οδό για την επίτευξή τους, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της ΕΕ. Έλαβε δε επίσημη μορφή το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, στην οποία καθορίστηκε η λειτουργία του, δηλ. ότι παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς. Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της Συνθήκης της Λισσαβώνας, έγινε ένα από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.[33]

2. Έδρα και Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποτελεί το κατεξοχήν διακυβερνητικό όργανο της ΕΕ. Σε αυτό μετέχουν οι αρχηγοί κράτους ή κυβέρνησης όλων των κρατών μελών της ΕΕ, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ο οποίος προεδρεύει στις συσκέψεις. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετέχει επίσης η ύπατη εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφάλειας. Συνέρχεται για να συνεδριάσει δύο φορές το εξάμηνο από τον αρχηγού του κράτους ή της κυβέρνησης που έχει την προεδρία της ΕΕ. υπό την προεδρία του μόνιμου προέδρου του οργάνου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του από τα μέλη του με ειδική πλειοψηφία για δυόμισι έτη, η δε θητεία του οποίου μπορεί να ανανεωθεί για μία επιπλέον φορά. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται κανονικά στις Βρυξέλλες, στο κτίριο Justus Lipsius.[34]

[33]european-council.europa.eu

[34]Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014, Σελ. 54.

3. Αρμοδιότητες Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι αυτός που έχει την ευθύνη συντονισμού των εργασιών του. Αρχικά αναλαμβάνει να συγκαλεί και προεδρεύει των συνεδριάσεων του Συμβουλίου. Αποτελεί τον εκπρόσωπο τόσο του Συμβουλίου όσο και γενικότερα της ΕΕ στον υπόλοιπο κόσμο. Μαζί με τον Ύπατο Εκπρόσωπο της ΕΕ είναι αυτοί που εκπροσωπούν την Ένωση σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας Ο πρόεδρος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για μια θητεία δυόμισι ετών που μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι μια θέση απασχόλησης πλήρους ωραρίου ο δε Πρόεδρος δεν μπορεί ταυτόχρονα να ασκεί οποιοδήποτε εθνικό αξίωμα.[35]

4. Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της ΕΕ. Είναι ο αρχιτέκτονας του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Αυτό δίνει την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της Ένωσης, καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και λύνει τα πιο σημαντικά προβλήματα της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι πάνω απ' όλα ένας χώρος όπου οι ηγέτες των κρατών μελών ανταλλάσσουν ελεύθερα και άτυπα τις απόψεις τους. Η δύναμη του είναι ακριβώς η έλλειψη γραφειοκρατίας και τυπικότητας, που επιτρέπουν τη δημιουργία ενός συναδελφικού πνεύματος μεταξύ των πολιτικών ηγετών της Ευρώπης. Όντας ένας θεσμός που μπορεί να πάρει «πακέτα αποφάσεων» και που μπορεί να ξεφύγει από τη γραφειοκρατία που παραλύει συχνά τις εργασίες του Συμβουλίου των υπουργών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προωθεί συχνά τα δύσκολα πολιτικά και οικονομικά θέματα που έχουν περιπλεχθεί στο επίπεδο των υπουργών. Έλυσε πολλά προβλήματα που απειλούσαν την αλληλεγγύη και την πρόοδο της κοινότητας, έδωσε το έναυσμα για νέες κοινές πολιτικές και συντόνισε την εξωτερική πολιτική των κρατών μελών σε καυτά ευρωπαϊκά και παγκόσμια προβλήματα.[36]

---

[35]europedirect.pde.gov.gr

[36]Βοσκόπουλος. Ευρωπαϊκή Ένωση, Θεσμοί, Πολιτικές προκλήσεις, προβληματισμοί.2009.Σελ. 89-92

Καταληκτικά οι εξουσίες και αρμοδιότητες του Συμβουλίου εξειδικεύονται ως ακολούθως:

I **Θεσμικές:** Παρέχει στην ΕΕ την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της, και καθορίζει τους γενικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες της πολιτικής της. Διασκέπτεται σε γενική βάση θεμάτων της ΕΕ και επιλύει προβλήματα που παραμένουν εκκρεμή μέσα από διάφορες διασκέψεις.

II **Ζητήματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας**: Καθορίζει τις αρχές και τους γενικούς προσανατολισμούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και αποφασίζει για κοινές στρατηγικές για την εφαρμογή της.

III **Οικονομική διακυβέρνηση και πολυετές Δημοσιονομικό πλαίσιο:**

Από το 2009, η κρίση δημόσιου χρέους έχει καταστήσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Ευρωδιάσκεψη τους κύριους παράγοντες αντιμετώπισης της παγκόσμιας τραπεζικής κρίσης. Αρκετά κράτη μέλη έχουν εισπράξει πακέτα χρηματοδοτικής βοήθειας τα οποία ενέκριναν οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων και τα οποία αργότερα επικυρώθηκαν στα κράτη μέλη. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, με την ενεργό συμμετοχή της Επιτροπής, του Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κατάρτισαν μια διεθνή συνθήκη — Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση που συμβάλλει στον αυστηρότερο έλεγχο των δημοσιονομικών και κοινωνικοοικονομικών πολιτικών των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Κατά τις εαρινές του συνόδους αποφασίζει τον προσανατολισμό των πολιτικών που αφορούν στη μακροοικονομία, τη φορολογία, τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την ενίσχυση της ανάπτυξης. Στις συνόδους του Ιουνίου προσυπογράφει τις συστάσεις που προκύπτουν από την αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, που συντάσσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συζητάει το Συμβούλιο της ΕΕ. Επίσης, συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, όπου διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη πολιτικών συμφωνιών πάνω σε κεντρικά πολιτικά ζητήματα.

5. Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας.

Η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας αποτελεί από τις αρχές του 1990 ένα προεξέχον στοιχείο των συνόδων κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις που λαμβάνει στο τομέα αυτό αφορούν:

- Τη διεθνή ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
- Την Ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και τις σχέσεις με τη Ρωσία και
- Τις σχέσεις με τις μεσογειακές χώρες και τις σχέσεις με τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Τον Δεκέμβριο του 1999 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την ενίσχυση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας αναπτύσσοντας στρατιωτικά και μη στρατιωτικά μέσα διαχείρισης κρίσεων. Περαιτέρω το 2003 στο Συμβούλιο των Βρυξελλών ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας.[37]

Εικόνα 5:Αρχηγοί μελών του Ευρωπαικού Συμβουλίου.

[37]Σαχπεκίδου Ε, *Ευρωπαϊκή Ένωση Δίκαια και Δικαιοσύνη,* Εκδόσεις Σακουλά,1999, Σελ.345-348.

Κεφάλαιο Πέμπτο

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Ιστορία και Σύνθεση του Δικαστηρίου της ΕΕ.

Το Δικαστήριο, Court of Justice, (ΔΕΕ) ιδρύθηκε το 1952 από την ιδρυτική Συνθήκη της ΕΚΑΧ. Μέχρι και την Συνθήκη της Λισσαβώνας το θεσμικό δικαιοδοτικό όργανο της ΕΕ ήταν το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ). Με τη σύμβαση περί ορισμένων κοινών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το 1957 κατέστη κοινό και ενιαίο όργανο των τριών Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή πράξη ίδρυσε και προσάρτησε στο ΔΕΚ το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το οποίο επικουρούσε το Δικαστήριο στην άσκηση των καθηκόντων του και δίκαζε τις υποθέσεις σοβαρού ενδιαφέροντος. Με τη συνθήκη της Λισσαβώνας το ΔΕΚ μετονομάστηκε σε Δικαστήριο της ΕΕ. Διαφέρει από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, το λεγόμενο ΕΔΑΔ. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας το Δικαστήριο της ΕΕ θα περιλαμβάνει το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης. Επομένως η ονομασία «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ορίζει και τους δύο βαθμούς της δικαστικής εξουσίας. Η ανώτατη αρχή ορίζεται με την ονομασία «Δικαστήριο» και το Πρωτοδικείο μετονομάστηκε «Γενικό Δικαστήριο».Έδρα του μέχρι και σήμερα είναι το Λουξεμβούργο.

Το Δικαστήριο απαρτίζεται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος ούτος ώστε να εκπροσωπούνται και τα είκοσιοκτώ εθνικά νομικά συστήματα της ΕΕ. Ωστόσο για λόγους αποτελεσματικότητας το Δικαστήριο σπάνια συνεδριάζει σε ολομέλεια. Συνήθως συνέρχεται σε ¨τμήμα μείζονος σύνθεσης¨ με δεκατρείς μόνο δικαστές ή σε τμήματα πέντε ή τριών δικαστών. Το Γενικό Δικαστήριο απαρτίζεται από έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος, πράγμα που σημαίνει ότι ο αριθμός των δικαστών του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να είναι ανώτερος από τον αριθμό των κρατών μελών. Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς των οποίο έργο είναι να διατυπώνουν

δημοσίως και με πλήρη αμεροληψία προτάσεις για τις υποθέσεις που εκδικάζονται από το Δικαστήριο. [38]

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου και οι δικαστές του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για έξι έτη. Οι απερχόμενοι δικαστές και γενικοί εισαγγελείς μπορούν να διορίζονται εκ νέου.[39]

2. Αρμοδιότητες και Ρόλος του Δικαστηρίου της ΕΕ.

Το Δικαστήριο διασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ. σε όλες τις χώρες μέλη της. Διευθετεί επίσης τις νομικές διαφορές μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Φυσικά πρόσωπα, εταιρείες και οργανισμοί μπορούν επίσης να προσφύγουν στο Δικαστήριο, εάν θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους δεν έχουν γίνει σεβαστά από κάποιο όργανο της ΕΕ.

Το έργο του Δικαστηρίου ποικίλει εξαιρετικά επειδή είναι υποχρεωμένο να ασκεί πολλά καθήκοντα, όπως το διοικητικό δικαστήριο, ποινικό δικαστήριο, εσωτερικό διοικητικό δικαστήριο, διεθνές δικαστήριο συνταγματικό δικαστήριο, και δικαστήριο αστικής δικαιοδοσίας.

Το Δικαστήριο:

- Επιλύει διαφορές μεταξύ κρατών μελών
- Επιλύει διαφορές μεταξύ ενωσιακών οργάνων και κρατών μελών.
- Λειτουργεί ως συνταγματικό:
- Επιλύειδιαφορέςμεταξύκοινοτικώνοργάνωνήκοινοτικώνοργάνωνκαικρατώνμελών.

[38]Στεφάνου Κ., Φατούρος Α., Χριστοδουλίδης Θ.,Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Ιστορία, Δίκαιο, Θεσμοί, 2007.
[39]Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ., 2007.

- Παρέχει την έγκυρη ερμηνεία σε σχέση με το ακριβές περιεχόμενο των ιδρυτικών Συνθηκών.

Περαιτέρω:

I. Ελέγχει τη νομιμότητα των νομοθετικών πράξεων, των πράξεων του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων.

II. Ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.

III. Ως η ανώτατη δικαστική εξουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ερμηνεύει με συνέπεια και ομοιομορφία το ευρωπαϊκό δίκαιο. Επιβάλλει τον σεβασμό του απ' όλα τα κράτη μέλη και τους υπηκόους των. Εκτός από τη φυσική τάση των κυβερνήσεων να ερμηνεύουν αυτό το δίκαιο σύμφωνα με τα συμφέροντά των κρατών τους, είναι ένα δίκαιο νέο και όχι πολύ γνωστό. Γι' αυτό οι εθνικοί δικαστές, που είναι και οι πρωτοβάθμιοι κριτές των κανόνων και των συμπεριφορών ως προς το ευρωπαϊκό δίκαιο, μπορούν να στρέφονται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με προδικαστικές προσφυγές για να ζητήσουν μιαν ερμηνεία ή εκτίμηση της ισχύος των διατάξεων του ευρωπαϊκού δικαίου.

IV. Το Δικαστήριο έχει πλήρη δικαιοδοσία για την εκδίκαση των υποθέσεων που σχετίζονται με τον σεβασμό ή την ερμηνεία των ευρωπαϊκών κανόνων περί ανταγωνισμού.Οι επιχειρήσεις στις οποίες επιβάλλεται ποινή από την Επιτροπή για παράβαση αυτών των κανόνων, μπορούν να εφεσιβάλλουν την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου. Αυτό εκφράζεται τόσο επί της βασιμότητας

της απόφασης της Επιτροπής όσο και επί της ορθότητας της ποινής που επιβλήθηκε στην επιχείρηση.

V. Το Δικαστήριο εκδικάζει επίσης τις υποθέσεις που αφορούν την αστική ευθύνη της Ένωσης για βλάβες που έχουν προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων ή των εντεταλμένων απ' αυτήν ατόμων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

VI. Στο δικαιοδοτικό πεδίο το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των ευρωπαϊκών νομικών πράξεων. Προσφυγές ακύρωσης μπορούν να εισαχθούν εναντίον των πράξεων των νομοθετικών οργάνων από ένα κράτος μέλος ή από άλλο όργανο της Ένωσης, ή και από ιδιώτες. Αυτές οι προσφυγές επιδιώκουν την ακύρωση των πράξεων που είναι αντίθετες στο πνεύμα ή το γράμμα των Συνθηκών, που ξεπερνούν τις αρμοδιότητες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων ή που δεν σέβονται το ευρωπαϊκό δίκαιο.

VII. Το Δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο για να κρίνει τις προσφυγές εναντίον κρατών μελών που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους.Οι προσφυγές για παράβαση μπορούν να γίνουν από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα από ένα κράτος μέλος ή από έναν ιδιώτη.Η προσφυγή στο Δικαστήριο είναι το τελευταίο στάδιο της διαδικασίας παράβασης μετά την ανεπιτυχή κλήση από την Επιτροπή του κράτους μέλους να συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό δίκαιο.Το Δικαστήριο λύει έτσι τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Εαν το κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου, η Επιτροπή εισάγει νέα προσφυγή για παράβαση, οπότε το Δικαστήριο διαπιστώνει τη μη συμμόρφωση του κράτους προς την αρχική απόφαση.[40]

[40]Βοσκόπουλος. Ευρωπαϊκή Ένωση, Θεσμοί, Πολιτικές προκλήσεις, προβηλματισμοί.2009.Σελ. 102-107

3. Το Γενικό Δικαστήριο.

Είναι το δεύτερο κατά σειρά δικαστήριο της ΕΕ. Αποτελεί το πρωτοβάθμιο δικαστήριο της Ένωσης και σκοπός ίδρυσης του ήταν να αποφορτίσει το ΔΕΚ αναλαμβάνοντας ασθενέστερης σημασίας υποθέσεων προκειμένου να διατηρηθεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας στην κοινοτική έννομη τάξη ώστε με τον τρόπο αυτό να μπορεί το Δικαστήριο να επικεντρώνει την δραστηριότητα του στο κύριο του έργο δηλαδή την διαφύλαξη της ενότητας της ερμηνείας του δικαίου της ΕΕ. Ενώ το Δικαστήριο λογίζεται ως ακυρωτικό το Γενικό Δικαστήριο είναι δικαστηρίου ουσίας. Με τούτο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τις υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα του. Συνεπώς οι αποφάσεις του είναι τελεσίδικες αφού δεν προσβάλλονται παρά μόνον με αναίρεση ενώπιον του ΔΕΕ.

Το Γενικό Δικαστήριο ως σύνθεση αποτελείται από 28 δικαστές και επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς. Τα μέλη του επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών με δυνατότητα ανανέωσης. Οι δικαστές εκλέγουν τον μεταξύ τους πρόεδρο του οποίου η θητεία έχει διάρκεια τριών ετών με δυνατότητα ανανέωσης. Το Γενικό Δικαστήριο συνεδριάζει κατά τμήματα σε τρεις ή πέντε δικαστές. Συγκροτεί επίσης τμήμα μείζονος σύνθεσης αποτελούμενο από έντεκα δικαστές ενώ σε άλλες υποθέσεις συνεδριάζει σε ολομέλεια ή ως μονομελές. [41]

4. Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης.

Με βάση την απόφαση της Ευρατόμ το 2004 ιδρύθηκε το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της ΕΕ το οποίο είναι αρμόδιο να εξετάζει τις υπαλληλικές διαφορές δηλαδή τις διαφορές που δημιουργείται μεταξύ της ΕΕ και των υπαλλήλων αυτής.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης αποτελείται από επτά δικαστές που διορίζονται από το Συμβούλιο για εξαετή ανανεώσιμη θητεία, μετά από

[41]Σκανδάμης Ν., Λειτουργία των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2003, Σελ. 231-233

πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων και γνωμοδότηση μιας επιτροπής ad hoc. Στους δικαστές αυτούς μπορούν να προστεθούν αναπληρωτές δικαστές, οι οποίοι καλούνται να καλύψουν την απουσία τακτικών δικαστών όταν οι τελευταίοι κωλύονται επί μακρόν να μετέχουν στην εκδίκαση των υποθέσεων. Το Συμβούλιο μεριμνά για την ισόρροπη σύνθεση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης με γνώμονα την ευρύτερη δυνατή κατανομή από πλευράς χώρας προελεύσεως των δικαστών και αντιπροσωπευόμενων εθνικών νομικών συστημάτων. Οι δικαστές του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο για τριετή ανανεώσιμη θητεία. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης συνεδριάζει σε τριμελή τμήματα. Ωστόσο, αν τούτο δικαιολογείται από τη δυσκολία ή τη σημασία των νομικών ζητημάτων, μια υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί στην ολομέλεια. Εξάλλου, στις περιπτώσεις που θα καθοριστούν ειδικά με τον κανονισμό διαδικασίας του, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης θα μπορεί να δικάζει και σε πενταμελή τμήματα ή ως μονομελές. Οι δικαστές διορίζουν γραμματέα για εξαετή θητεία. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαθέτει τη δική του Γραμματεία, στηρίζεται όμως στις υπηρεσίες του Δικαστηρίου για τις άλλες διοικητικής ή γλωσσικής φύσεως ανάγκες του.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είναι το ειδικό δικαστήριο στον τομέα των υπαλληλικών διαφορών της Ένωσης. Προηγουμένως, την αρμοδιότητα αυτή ασκούσε το Δικαστήριο και στη συνέχεια, μετά την ίδρυσή του το 1989 το Γενικό Δικαστήριο. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδιο να εκδικάζει σε πρώτο βαθμό τις διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπαλλήλων της αρμοδιότητα που αντιπροσωπεύει. Οι διαφορές αυτές αφορούν όχι μόνο ζητήματα σχετικά με τις σχέσεις εργασίας αυτές καθαυτές αλλά και το καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης. Είναι επίσης αρμόδιο για τις διαφορές που αφορούν ορισμένες ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων, όπως το προσωπικό της Eurojust, της Ευρωπόλ, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης. Αντιθέτως, δεν έχει αρμοδιότητα να επιλαμβάνεται διαφορών μεταξύ των εθνικών διοικήσεων και των υπαλλήλων τους. Κατά των αποφάσεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, εντός

προθεσμίας δύο μηνών, αναίρεση περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα. Ακόμη, κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί της αναιρέσεως μπορεί να ζητηθεί επανεξέταση από το Δικαστήριο, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις.[42]

Εικόνα 6: Χτήριο Δικαστηρίου ΕΕ.

[42]Κανελλόπουλος Π., Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας,2010, Σελ. 33-37

Κεφάλαιο Έκτο.

Οικονομικά Θεσμικά Όργανα

1.Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) είναι συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδρύθηκε το 1957 και παρέχει εμπειρογνωμοσύνη στα μεγάλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αρχικά συστήθηκε ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους εκπροσώπους των ομάδων συμφερόντων της Ευρώπης όπως οι εργοδοτικές οργανώσεις, τα συνδικάτα και άλλοι φορείς της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω σε διάφορα ζητήματα της ΕΕ. [43]

Η ΕΟΚΕ έχει ως αποστολή της:

- Την παροχή συμβουλών προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είτε μετά από αίτημα τους είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της ιδίας.
- Την ενθάρρυνση των φορέων που εντάσσονται στην κοινωνία πολιτών για μεγαλύτερη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εντ΄ςο της ΕΕ.
- Την ενδυνάμωση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών σε χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ καθώς και τη συνδρομή για δημιουργία συμβουλευτικών δομών στις χώρες αυτές.

Ένα από τα κυριότερα καθήκοντα της ΕΟΚΕ είναι να λειτουργεί και ως γέφυρα μεταξύ των διάφορων θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τη μια και της κοινωνίας των πολιτών, από την άλλη. Τα μέλη της ΕΟΚΕ, στις χώρες τους, εκπροσωπούν ένα ευρύ φάσμα εθνικών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συμφερόντων. Τα μέλη της, είναι οργανωμένα σε τρεις ομάδες. Των Εργοδοτών, των Μισθωτών και των «Διάφορων Δραστηριοτήτων», στην οποία περιλαμβάνονται οι γεωργικές οργανώσεις, οι

[43]Σαμπατάκου, *Ερμηνεύοντας την εξέλιξη της Κοινής Μεταναστευτικής Πολιτική; Της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2010, Σελ. 543-544,*

ενώσεις καταναλωτών, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι οργανώσεις για την οικογένεια, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, Με αυτό τον τρόπο, τα μέλη της ΕΟΚΕ σχηματίζουν μια γέφυρα που συνδέει την Ευρωπαϊκή Ένωση με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών των κρατών μελών.

Η ΕΟΚΕ από πλευράς σύνθεσης αποτελείται από πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν ομάδες οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων από όλη την Ευρώπη. Επιλέγονται από τις εθνικές κυβερνήσεις και διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η θητεία τους είναι για πέντε χρόνια και μπορεί να τύχει ανανέωσης. Η ΕΟΚΕ εκλέγει τον πρόεδρο και τους δύο αντιπροέδρους των οποίων η θητεία έχει διάρκεια 2 ½ χρόνια. Τα μέλη της ΕΟΚΕ δεν έχουν μισθοδοσία, λαμβάνουν όμως επιδόματα για την κάλυψη των εξόδων των ταξιδιών και διαμονής τους για τις συνεδριάσεις που συμμετέχουν. Ο αριθμός των μελών που προέρχονται από κάθε κράτος μέλος είναι ανάλογος του πληθυσμού της κάθε χώρας, στο δε σύνολο τους είναι 353. Συνεδριάζουν εννέα φορές τον χρόνο σε συνόδους ολομέλειας στις Βρυξέλλες, όπου εγκρίνονται οι γνωμοδοτήσεις με απλή πλειοψηφία. Η προετοιμασία γι'αυτές τις συνόδους ολομέλειας γίνεται σε έξι θεματικά τμήματα που έχουν επικεφαλής μέλη της ΕΟΚΕ και υποστηρίζονται από τη Γενική Γραμματεία της ΕΟΚΕ στις Βρυξέλλες.

Τα θεματικά τμήματα και οι επιτροπές είναι οι εξής:

- Το τμήμα «Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή»
- Το τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση».
- Το τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών».
- Το τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη»
- Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου και περιβάλλον».
- Το τμήμα «Εξωτερικές σχέσεις» και

- Η Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικών Μεταλλαγών. [44]

Η ΕΟΚΕ διατηρεί τακτικές συνδέσεις με περιφερειακά και εθνικά οικονομικά και κοινωνικά συμβούλια σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι σύνδεσμοι αυτοί αφορούν κυρίως την ανταλλαγή πληροφοριών και τις κοινές συζητήσεις κάθε έτος επί ειδικών θεμάτων.

Εικόνα 7: Χώρος συνεδριάσεων Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

[44] gr2014parliament.eu

2.Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αποτελεί όργανο κεντρικής σημασίας για τη λειτουργία της Νομισματικής Ένωσης. Ιδρύθηκε το 1998 με πρόβλεψη της Συνθήκης του Άμστερνταμ για να διαχειρισθεί το ευρώ, το ενιαίο νόμισμα των 18 από τα 28 κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έδρα της η Φρανκφούρτη της Γερμανίας. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αμέσως μετά την ίδρυση της είχε στη διάθεσή της επτά μήνες για να προετοιμαστεί για τα πρωτοφανή καθήκοντα που της είχαν ανατεθεί, δηλαδή την αντικατάσταση των νομισμάτων μιας ομάδας κυρίαρχων κρατών με το ενιαίο νόμισμα, και τη χάραξη νομισματικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ που μόλις είχε γεννηθεί. Θα πρέπει να σημειωθεί πως το ευρώ χρησιμοποιείται από περίπου 300 εκατομμύρια Ευρωπαίους σαν βασικό νόμισμα σε 18 χώρες - μέλη, γνωστές και σαν ευρωζώνη.

Από τότε η ΕΚΤ, ως ο καθοδηγητής της ομάδας του Ευρωσυστήματος ασκεί τη νομισματική πολιτική για τις χώρες της νομισματικής ένωσης. Πρωταρχικός της στόχος είναι η σταθερότητα των τιμών μεσοπρόθεσμα, καθώς οι σταθερές τιμές αποτελούν τη βάση διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας στην Ευρώπη. Το 1998 δημιουργήθηκε επίσης το "Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών", το θεσμικό πλαίσιο που περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της ΕΕ.[45]

Δομή, λειτουργία και αρμοδιότητες της ΕΚΤ.

Το μοντέλο της ΕΚΤ στηρίζεται σε αυτό της γερμανικής BUNDESBANK και της επίσης γερμανικής LANDESBANKEN. Διευθύνεται από ένα συμβούλιο με επικεφαλή τον πρόεδρο. Επιπρόσθετα συμμετέχουν σε αυτό αντιπρόσωποι από όλες τις κεντρικές τράπεζες των χωρών μελών μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Η ΕΚΤ μοιάζει ως μια εταιρεία αφού έχει νομική προσωπικότητα, έχει καταστατικό, έχει ίδια όργανα, ίδιο κεφάλαιο, κατέχει δε ιδιαίτερη θέση εντός του θεσμικού πλαισίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) της ΕΕ. [46]

[45]www.ecb.europa.eu/ec

[46]Ν. Σκανδάμης, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 2003, Σελ 118

Στο κεφάλαιο της ΕΚΤ μεριδιούχοι είναι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών οι οποίες συμμετέχον ανάλογα με το πληθυσμό της χώρας στο Ακαθόριστο Εθνικό προϊόν της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχεται από την Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας. Ο αριθμός ως προς την συμμετοχή μιας Κεντρικής Τράπεζας στο κεφάλαιο της ΕΚΤ έχει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις λήψης αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ με βάση τις σταθμισμένες ψήφους των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

Τα Βασικά Όργανα της ΕΚΤ είναι:

I. Το Διοικητικό Συμβούλιο.

II. Η Εκτελεστική Επιτροπή.

III. Το Γενικό Συμβούλιο.

I. <u>Το Διοικητικό Συμβούλιο.</u> Ο Πρόεδρος μαζί με τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με θητεία για οκτώ χρόνια με δικαίωμα επανεκλογής. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους Διοικητές των Εθνικών Κεντρικών τραπεζών και από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής. Μπορούν να μετέχουν σε αυτό ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ως το κατεξοχήν όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ:

- Καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί.
- Διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της ΕΕ.
- Θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό οργάνωσης της ΕΚΤ και των οργάνων λήψεως αποφάσεων και
- Ασκεί τις συμβουλευτικές αρμοδιότητες της ΕΚΤ.

II. <u>Η Εκτελεστική Επιτροπή.</u> Είναι εξαμελής και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τέσσερα μέλη τα οποία διορίζονται για θητεία οκτώ ετών χωρίς δικαίωμα ανανέωσης. Τα μέλη είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα.

Στην ουσία αποτελεί το όργανο εκτέλεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ το οποίο:

- Θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο δίδοντας τις απαραίτητες οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες.
- Ασκεί τις εξουσίες που της έχει μεταβιβάσει το Διοικητικό Συμβούλιο και
- Έχει την ευθύνη για την προετοιμασία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβούλιου.

III. **<u>Το Γενικό Συμβούλιο.</u>** Αποτελείται από τον Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ καθώς και τους Διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των 28 κρατών μελών της ΕΕ.

Το Γενικό Συμβούλιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ¨μεταβατικό¨ όργανο. Έχει αναλάβει την εκτέλεση των καθηκόντων που στο παρελθόν ασκούσε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα.

Περαιτέρω συμβάλλει:

- Στις συμβουλευτικές λειτουργίες της ΕΚΤ.
- Στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών και
- Στην προετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων της ΕΚΤ.

Καταλήγοντας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι αρμόδια:

- Για την έκδοση κανονισμών, αποφάσεων συστάσεων και γνωμών σε θέματα νομισματικής πολιτικής της ΕΕ.
- Έχει συμβουλευτικές αρμοδιότητες για κάθε κοινοτική πράξη που εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της.
- Ασκεί προληπτική εποπτεία χρηματοπιστωτικών οργανισμών μετά από ανάθεση του Συμβουλίου και

- Είναι αρμόδιο για την επιβολή προστίμων για σκοπούς μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσει που απορρέουν από τους κανονισμούς ή τις αποφάσεις που η ίδια έχει θεσπίσει. [47]

Εικόνα 8:Χτήριο Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

[47].sansimera.gr/

3.Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ιδρύθηκε το 1958 μαζί με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Ρώμης. Έδρα της είναι το Λουξεμβούργο. Αποτελεί το χρηματοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφού σκοπός της είναι η χρηματοδότηση των αναγκαίων έργων προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ.

i. Αρμοδιότητες της ΕΤΕπ.

Η κύρια αποστολή της είναι να δανείζει χρήματα για έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος όπως αεροδρόμια, οδικές αρτηρίες ή περιβαλλοντικά προγράμματα. Επίσης χορηγεί πιστώσεις για επενδύσεις μικρών επιχειρήσεων στην ΕΕ και για οικονομική ανάπτυξη στις υποψήφιες χώρες και τον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Οι προτεραιότητες της στην ΕΕ είναι να στηρίζει:

- Τη συνοχή και τη σύγκλιση.
- Τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Την περιβαλλοντική αειφορία.
- Την καινοτομία.
- Την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και
- Την αειφόρο, ανταγωνιστική και ασφαλή ενέργεια.

Εκτός της ΕΕ στηρίζει τις πολιτικές αναπτύξεις και συνεργασίες της ΕΕ στις υποψήφιες για ένταξη χώρες, στις χώρες της Μεσογείου και της Ανατολικής Ευρώπης.[48]

ii. Δομή και λειτουργία της ΕΤΕπ.

Η ΕΤΕπ διαθέτει νομική προσωπικότητα η δε δραστηριότητα της ελέγχεται από την Ελεγκτική Επιτροπή. Είναι μη κερδοσκοπικός, αυτοχρηματοδοτούμενος οργανισμός και διοικείται, διευθύνεται από το Συμβούλιο Διοικητών, το Διοικητικό Συμβούλιο και την Διευθύνουσα Επιτροπή.

[48]Ευρωπαικη Τράπεζα Επενδύσεων, Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ,2004, Σελ. 37-38.

Το Συμβούλιο των Διοικητών. Αποτελείται από τους υπουργούς που διορίζονται από τα κράτη μέλη. Ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις της πιστωτικής πολιτικής της Τράπεζας και μεριμνά για την εφαρμογή της. Περαιτέρω ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Αποφασίζει για την αύξηση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.
- Καθορίζει τις βασικές αρχές για τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ.
- Εγκρίνει την χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων τα οποία πρόκειται να υλοποιηθούν συνολικά ή εν μέρει από την ΕΕ.
- Ορίζει τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο. Αποτελείται από 28 τακτικά μέλη και 18 αναπληρωτές. Τα τακτικά μέλη διορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών. Όλα τα κράτη μέλη ορίζουν ένα διευθυντή όπως και η Επιτροπή. Περαιτέρω ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Αποφασίζει για την παροχή χρηματοδοτήσεων ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων.
- Αποφασίζει για τη σύναψη δανείων.
- Αποφασίζει για τον καθορισμό των επιτοκίων για τα δάνεια καθώς και των προμηθειών και λοιπών επιβαρύνσεων.
- Διασφαλίζει ότι η διαχείριση της Τράπεζας είναι ορθή και σύμφωνη με τις διατάξεις των Συνθηκών και του καταστατικού και με τις γενικές κατευθύνσεις του Συμβουλίου των Διοικητών.

Η Διευθύνουσα Επιτροπή. Αποτελείται από έναν πρόεδρο και οκτώ αντιπροέδρους οι οποίοι διορίζονται για περίοδο έξι ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών με πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία τους υπόκειται σε ανανέωση. Διασφαλίζει τη διαχείριση των καθημερινών υποθέσεων της τράπεζας υπό την εποπτεία του προέδρου και υπό τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου προετοιμάζει τις αποφάσεις και διασφαλίζει την εκτέλεση τους.

<u>Η Ελεγκτική Επιτροπή.</u> Αποτελείται από έξι μέλη τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών. Εξετάζει σε ετήσια βάση το νόμιμο και κανονικό των πράξεων και των λογιστικών βιβλίων της Τράπεζας. Περαιτέρω βεβαιώνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και κάθε οικονομική πληροφορία ακολουθούν πιστά την οικονομική πολιτική της Τράπεζας.

Εικόνα 9: Χτήριο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

4.Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

Το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) εξουσιοδότησε το Συμβούλιο των διοικητών της Τράπεζας και για τούτο αποφασίστηκε με ομοφωνία η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ). Το ΕΤΕ ιδρύθηκε με απόφαση του Συμβουλίου των διοικητών στις 25 Μαΐου 1993 και άρχισε να λειτουργεί το 1994.

I. Δομή του ΕΤΕ

Το ΕΤΕ διαθέτει Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά μέλη, εκ των οποίων δύο εκπροσωπούν την Επιτροπή, τρία μέλη την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και δύο μέλη τα χρηματοδοτικά ιδρύματα των κρατών μελών. Η διαχείριση του Ταμείου πραγματοποιείται από τριμελή Χρηματοδοτική Επιτροπή, με τριμερή εκπροσώπηση. Το σώμα Διοικητικών της ΕΤΕπ αποφάσισε την αναμόρφωση του ΕΤΕ έτσι ώστε να το καταστήσουν εξειδικευμένο όργανο της ΕΤΕπ σχετικά με τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Με την πραγματοποιηθείσα αναμόρφωση η ΕΤΕπ κατέστη κύριος μέτοχος του ΕΤΕ με μερίδιο άνω του 50%. Η συγκέντρωση όλων των δραστηριοτήτων επιχειρηματικού κινδύνου στο ΕΤΕ θα αυξήσει την χρηματοδοτική και λειτουργική αποδοτικότητα του τελευταίου και θα καταστήσει δυνατή την ανάληψη επιχειρήσεων σε έναν τομέα που απαιτεί υψηλή εξειδίκευση. Η αναμόρφωση υποβλήθηκε προς έγκριση και εγκρίθηκε στη Γενική Συνέλευση του ΕΤΕ στις 19 Ιουνίου 2000.

Το Ταμείο διευθύνεται και διοικείται από τα διοικητικά όργανα δηλαδή τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το γενικό διευθυντή.[49]

Η γενική συνέλευση. Αποτελείται από τα μέλη του Ταμείου, δηλαδή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία εκπροσωπείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΤΕπ και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που περιέχονται στο παράρτημα του καταστατικού. Λαμβάνει ιδίως τις αποφάσεις οι οποίες εξουσιοδοτούν το Ταμείο να διενεργεί τις χρηματοικονομικές πράξεις ώστε να επιτευχθούν οι κοινοτικοί στόχοι.

[49]europa.eu/legislation

Περαιτέρω:

- Εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του Ταμείου·
- Αποφασίζει σχετικά με την εισδοχή νέων μελών·
- Εγκρίνει την ετήσια έκθεση που υποβάλλεται από το διοικητικό συμβούλιο·
- Εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης·
- Καθορίζει τη διάθεση και τη διανομή των καθαρών εσόδων του Ταμείου· κ.λ.π.

Η συνέλευση συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, συγκαλούμενη από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Κάθε μέλος του Ταμείου διαθέτει αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των μεριδίων στα οποία έχει εγγραφεί. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των ψήφων, εκτός εάν άλλως προβλέπεται από το παρόν καταστατικό. Η απαιτούμενη απαρτία για την πραγματοποίηση των γενικών συνελεύσεων επιτυγχάνεται όταν τα παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη κατέχουν τουλάχιστον το 50 % του αναληφθέντος κεφαλαίου. Πρόεδρος της συνέλευσης είναι ο εκπρόσωπος του μέλους που κατέχει το μεγαλύτερο αριθμό μεριδίων του ΕΤαΕ. Η συνέλευση έχει επίσης το δικαίωμα να τροποποιεί τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Το Διοικητικό συμβούλιο. Το συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη τα οποία διορίζονται από τη γενική συνέλευση και ορίζονται από τα μέλη του Ταμείου. Τα μέλη του Ταμείου ενεργούν εντελώς ανεξάρτητα και όσο το δυνατόν καλύτερα για τα συμφέροντα αυτού. Ευθύνονται μόνον έναντι της γενικής συνέλευσης. Η θητεία τους είναι διετής και ανανεώσιμη.

Αποφασίζει:

- Για όλες τις πράξεις του Ταμείου·

- Εγκρίνει τους προσανατολισμούς και τις κατευθυντήριες αρχές που αφορούν τις ενέργειες και τη διαχείριση του Ταμείου·
- Συντάσσει τις προτάσεις οι οποίες πρόκειται να υποβληθούν στην γενική συνέλευση·
- Καθορίζει τους γενικούς όρους απόκτησης συμμετοχών·
- Καθορίζει τα κριτήρια απόδοσης για τις δραστηριότητες του Ταμείου.

Η προεδρία του διοικητικού συμβουλίου ασκείται από ένα από τα μέλη του. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται όποτε το απαιτούν τα συμφέροντα του Ταμείου και τουλάχιστον μια φορά κάθε ημερολογιακό τρίμηνο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία, υπό τον όρο ότι τουλάχιστον τα μισά από τα μέλη του είναι παρόντα.

Ο γενικός διευθυντής. Διοικεί το Ταμείο εντελώς ανεξάρτητα, αλλά είναι υπεύθυνος έναντι του διοικητικού συμβουλίου. Διορίζεται για περίοδο πέντε ετών ανανεώσιμη. Είναι υπεύθυνος για την τρέχουσα διαχείριση του Ταμείου. Για το σκοπό αυτό, οφείλει ιδίως:

- Να ενεργεί σύμφωνα με τους προσανατολισμούς και τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο·
- Να υποβάλει στο διοικητικό συμβούλιο την ετήσια έκθεση του Ταμείου ·
- Να καταρτίζει με ευθύνη του τους ετήσιους λογαριασμούς του Ταμείου.
- Να παρέχει στο διοικητικό συμβούλιο κάθε συμπληρωματική έκθεση ή σημείωμα που προβλέπεται στο καταστατικό.

II. Αρμοδιότητες και στόχοι του ΕΤΕ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) είναι χρηματοδοτικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε ως κοινοπραξία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ιδιωτικών και δημοσίων, από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στόχος του ΕΤΕ είναι η υποστήριξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης με την προώθηση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων

επενδύσεων σε δυο ουσιαστικά πεδία ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας, τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα και τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις. Το ΕΤΕ δεν δανείζει χρήματα ούτε χορηγεί επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προσφέρει όμως εγγυήσεις επί επενδυτικών δανείων και χρηματοδοτεί κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Η βοήθεια δίδεται για τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών έργων υποδομής υπό τη μορφή άμεσων εγγυήσεων για πιστωτικά χρέη στους εξής τομείς:

- Τηλεπικοινωνίες
- Μεταφορές
- Ενέργεια
- Ανάπτυξη των ΜΜΕ

Το ΕΤΕ συνδράμει, επίσης, στην ανάπτυξη μικρότερων επιχειρήσεων με την παροχή εγγυήσεων για πιστωτικά χρέη σ' ένα πλήθος χρηματοπιστωτικών ενδιαμέσων. Η παροχή εγγυήσεων από το ΕΤΕ πραγματοποιείται βάσει του εμπορικού κριτηρίου και μόνο ως συμπλήρωμα του τραπεζικού τομέα, με τον οποίον μοιράζεται τον χρηματοδοτικό κίνδυνο. Τα πιστωτικά ιδρύματα που δρουν ως ενδιάμεσοι κατανέμουν τα κεφάλαια στα σχετικά έργα με τόκο 20% σύμφωνα με την ιδιότητα του ΕΤΕ ως Πολυμερούς Τράπεζας Ανάπτυξης, βάσει της οδηγίας της ΕΕ για το ποσοστό φερεγγυότητας. Επιπροσθέτως, γίνονται επενδύσεις σε εξειδικευμένα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, τα οποία προσφέρουν κοινές μετοχές και άλλες μορφές συμμετοχικού κεφαλαίου στις ΜΜΕ. Όλες οι δραστηριότητες του ΕΤΕ γίνονται με βάσει τα εμπορικά κριτήρια και την προσδοκία ότι η ανταπόδοση θα ευθυγραμμίζεται με το προφίλ της επένδυσης.

III. <u>Χρηματοδότηση Έργων Υποδομής.</u>

Στον τομέα των μεγάλων έργων υποδομής το ΕΤΕ στοχεύει στη:

- Συνεισφορά στην χρηματοδότηση νέων κεφαλαιουχικών δαπανών για την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες και τις μεταφορές
- Στήριξη των υποδομών στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων

- Παροχή εγγυήσεων για κάθε μορφή πίστωσης: δάνεια, τίτλοι μετοχών ή χρεογράφων, χρονομίσθωση.
- Κάλυψη ευρέος φάσματος κινδύνων
- Ανάπτυξη με μακροπρόθεσμη προοπτική: το ΕΤΕ επιτρέπει μεγάλες περιόδους ωρίμανσης όπως και περιόδους χάριτος, προκειμένου να επιτευχθεί η αναμενόμενη ταμειακή ροή των προγραμμάτων
- Εφαρμογή όρων ανταγωνιστικότητας της αγοράς: το ΕΤΕ εφαρμόζει αμοιβές για την παροχή εγγυήσεων ανάλογα με το βαθμό έκθεσης στον επιχειρηματικό κίνδυνο.

Πριν από την παροχή εγγυήσεων, το ΕΤΕ πραγματοποιεί ανεξάρτητες και λεπτομερείς εκτιμήσεις των προτάσεων. Με δεδομένο ότι κάθε ένα από τα σχέδια για έργα υποδομής έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το ΕΤΕ προωθεί λύσεις συμμετοχής στον κίνδυνο πρωτοποριακές και προσαρμοσμένες σε κάθε ξεχωριστή περίπτωση. Για την προώθηση προτάσεων στον τομέα των υποδομών, πέρα από τη στενή συνεργασία με τους μετόχους του, το ΕΤΕ δέχεται προτάσεις από τον ευρύτερο τραπεζικό τομέα, την επενδυτική κοινότητα και τις δημόσιες αρχές για τη διερεύνηση πιθανών συνεργασιών για την πραγματοποίηση σχεδίων.

Μετά από την πρώτη επαφή, το ΕΤΕ διορίζει ομάδα ειδικών, η οποία πραγματοποιεί εκτίμηση του σχεδίου σε τρία επίπεδα: τεχνικό, οικονομικό και χρηματοδοτικό. Παρά το γεγονός ότι το ΕΤΕ παρέχει μόνο εγγυήσεις, από χρηματοδοτικής απόψεως, συμμετέχει ενεργά σε όλες τις φάσεις του σχεδίου παρέχοντας πρακτικές συμβουλές για την επιτυχή πραγματοποίηση του σχεδίου.

IV. Συμμετοχή στην Ανάπτυξη των ΜΜΕ

Οι ειδικότεροι στόχοι του ΕΤΕ στον τομέα των ΜΜΕ είναι:

- Η στήριξη της ανάπτυξης των ΜΜΕ
- Η δραστηριοποίηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο

- Η παροχή χαρτοφυλακίου εγγυήσεων σε ενδιαμέσους που ασχολούνται με τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ.
- Η εφαρμογή κανόνων συμμετοχής στον κίνδυνο
- Η δημιουργία εγγυητικών προϊόντων που μειώνουν την έκθεση των ενδιαμέσων στον επιχειρηματικό κίνδυνο
- Η τιμολόγηση των εγγυητικών δραστηριοτήτων βάσει του βαθμού έκθεσης στον επιχειρηματικό κίνδυνο

Στον τομέα των ΜΜΕ, το Ταμείο έχει αναπτύξει διάφορους τύπους εγγυητικών προϊόντων, όπως:

- Ασφάλιση πιστώσεων
- Εγγυήσεις για δάνεια χορηγούμενα από φορείς ειδικευόμενους στη χρηματοδότηση ΜΜΕ
- Εγγυήσεις για ακάλυπτα δάνεια και δάνεια χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις
- Εγγυήσεις χρεωγραφοποιημένων περιουσιακών στοιχείων
- Συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων

Το ΕΤΕ, εκτός από την παροχή εγγυήσεων με ίδια ανάληψη του κινδύνου, διαχειρίζεται εγγυητικές διευκολύνσεις και εκ μέρος τρίτων. Οι συναλλαγές περιλαμβάνουν:

- Ασφάλιση της πίστωσης
- Αντεγγυήσεις
- Βελτίωση της πίστωσης

Η δημιουργία ενός χαρτοφυλακίου εγγυήσεων ξεκινά είτε κατόπιν πρωτοβουλίας των ίδιων των ενδιαμέσων είτε κατόπιν δραστηριοποίησης του ίδιου του ΕΤΕ, το οποίο βρίσκεται σε διαρκή επαφή με τα πιστωτικά ιδρύματα

που παρέχουν εγγυήσεις σε ΜΜΕ. Πριν από τη συμφωνία παροχής χαρτοφυλακίου εγγυήσεων, το ΕΤΕ διενεργεί λεπτομερή έλεγχο και ανάλυση των δραστηριοτήτων του αιτούντος χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου να προσδιοριστεί με ακρίβεια ο βαθμός εκθέσεως στον κίνδυνο και να προσδιοριστεί η τιμολόγηση των εγγυητικών υπηρεσιών του ΕΤΕ επί αυτής της βάσεως.

- Ιδιαίτερη προσοχή για την αξιολόγηση αυτή δίνεται:
- Στις διαδικασίες αξιολόγησης του κινδύνου
- Στο σύστημα κατάταξης των πιστώσεων
- Στην εγγυητική πολιτική
- Στους εσωτερικούς ελέγχους και τις διαδικασίες παρακολούθησης
- Στη διαδικασία ανάκτησης των δανείων
- Στην επίδοση του ενδιαμέσου στον τομέα των απωλειών από εγγυητικά χαρτοφυλάκια ανάλογης σύνθεσης

Η ομάδα αξιολόγησης αποτελείται από έμπειρα στελέχη διαφόρων εθνικοτήτων, γεγονός που διευκολύνει την καλύτερη κατανόηση των τοπικών συνθηκών αγοράς.[50]

Εικόνα 10: Έμβλημα Ευρωπαϊκού ταμείου Επενδύσεων.

[50]Γιαννίτσης Τ., Η ένταξη στην ΟΝΕ και οι προκλήσεις του μέλλοντος, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004, Σελ 56-60

Κεφάλαιο Έβδομο

Λοιπά Θεσμικά Όργανα και Διοργανικοί φορείς.

Εκτός από τα κύρια θεσμικά όργανα για τα οποία γίνεται λόγος ποιο πάνω, η Ένωση διαθέτει και άλλα υποδεέστερα όργανα όπως και ορισμένους άλλους διοργανικούς φορείς που διαδραματίζουν ειδικευμένο ρόλο:

- **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EEAS)**.

  Επικουρεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας. Σήμερα τη θέση αυτή κατέχει η Κάθριν Άστον, η οποία προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων και εφαρμόζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, ενώ παράλληλα μεριμνά για τη συνοχή και τον συντονισμό της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη χρηστή και νόμιμη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η κύρια αποστολή του είναι να ελέγχει ότι όλα τα εισοδήματα της ΕΕ έχουν εισπραχθεί και ότι όλα τα έξοδα έχουν γίνει με νόμιμο και κανονικό τρόπο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από ένα μέλος για κάθε χώρα της ΕΕ και εδρεύει στο Λουξεμβούργο.

- **Επιτροπή των Περιφερειών.**

  Εκπροσωπεί την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή διοίκηση. Είναι το πιο νέο από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ο ρόλος του είναι πολύ σημαντικός. Είναι ένα σώμα από αντιπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών και οι οποίοι έχουν συμβουλευτικό ρόλο σε πολλά και διάφορα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**.

  Χρηματοδοτεί τα επενδυτικά σχέδια της Ένωσης και παρέχει βοήθεια στις μικρές επιχειρήσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- **Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων**.

  Διασφαλίζει το απόρρητο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

- **Υπηρεσία Εκδόσεων.**

  Δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με την Ένωση.

- **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού.**

  Έχει την ευθύνη πρόσληψης προσωπικού για εργασία στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

- **Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης**.

  Παρέχει κατάρτιση σε μέλη του προσωπικού της ΕΕ πάνω σε μία σειρά εξειδικευμένων θεμάτων.

Παράλληλα, έχουν συσταθεί και λειτουργούν ειδικευμένοι οργανισμοί. Πρόκειται για αποκεντρωμένους οργανισμούς που εκτελούν ορισμένα τεχνικά επιστημονικά ή διαχειριστικά καθήκοντα με στόχο την παροχή στήριξης στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και στους πολίτες.

Οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι νομικές οντότητες ανεξάρτητες από τα θεσμικά της όργανα, οι οποίες έχουν συσταθεί για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί επιτελούν τεχνικό, επιστημονικό ή διοικητικό έργο και βοηθούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να χαράσσουν και να εφαρμόζουν πολιτικές.

Προάγουν επίσης τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των εθνικών κυβερνήσεων συγκεντρώνοντας τεχνική και εξειδικευμένη εμπειρογνωσία τόσο από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης όσο και από τις εθνικές αρχές.

Οι οργανισμοί είναι οι ακόλουθοι:

1. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (ACER)
2. Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC)
3. Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (CPVO)

4. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία Εργασίας (EU-OSHA)
5. Ευρωπαϊκός οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά (FRONTEX)
6. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων ΤΠ (Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη) (eu-LISA)
7. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO)
8. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA)
9. Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT)
10. Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)
11. Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop)
12. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)
13. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΑΕΕ)
14. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA)
15. Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)
16. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND)
17. Οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS (GSA)
18. Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)
19. Ευρωπαϊκή Αρχή ασφαλίσεων και επαγγελματικών συντάξεων (ΕΑΑΕΣ)
20. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA)
21. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΜΑ)

22. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ)
23. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA)
24. Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL)
25. Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)
26. European Public Prosecutor's Office (in preparation) (EPPO)
27. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων (ERA)
28. Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ)
29. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF)
30. Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
31. Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ)
32. Single Resolution Board (in preparation) (SRB)
33. Η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROJUST)
34. Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT)
35. Οργανισμοί για την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας
36. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EDA)
37. Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (EUISS)
38. Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUSC).[51]

[51]europa.eu/legislation_summaries

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια μοναδική μορφή οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας μεταξύ 28 ευρωπαϊκών χωρών. Εδώ και μισό αιώνα μας προσφέρει ειρήνη, σταθερότητα και ευημερία, συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου, δημιούργησε ένα κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα και οικοδομεί βήμα βήμα μια ενιαία ευρωπαϊκή αγορά όπου οι πολίτες, τα αγαθά, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια κυκλοφορούν μεταξύ των κρατών μελών ελεύθερα όπως στο εσωτερικό μίας χώρας.

Όποια και να είναι τα δεδομένα, η Ένωση αντιμετωπίζει μια διπλή πρόκληση, τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της. Εντός της Ένωσης πρέπει να επιδιωχθεί η προσέγγιση μεταξύ των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμών. Αναμφίβολα, οι πολίτες στηρίζουν τους μεγάλους στόχους της Ένωσης, αλλά δεν τους είναι πάντα ορατή η σχέση μεταξύ των στόχων αυτών και της καθημερινής δράσης της Ένωσης. Ζητούν από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να είναι λιγότερο δύσχρηστοι και άκαμπτοι και κυρίως να καταστούν αποτελεσματικότεροι και διαφανέστεροι. Πολλοί θεωρούν, επίσης, ότι η Ένωση θα πρέπει να ασχολείται περισσότερο με τα μελήματα που τους απασχολούν, και όχι να υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες για θέματα τα οποία από τη φύση τους θα ήταν καλύτερα να αφεθούν στους αιρετούς άρχοντες των κρατών μελών και των περιφερειών. Μερικοί αντιλαμβάνονται αυτό το γεγονός ακόμη και ως απειλή για την ταυτότητά τους. Αλλά ίσως ακόμη πιο σπουδαίο είναι το γεγονός ότι οι πολίτες αισθάνονται ότι όλα διεξάγονται συχνά ερήμην τους και επιθυμούν περισσότερο δημοκρατικό έλεγχο.

Με λίγα λόγια, ο πολίτης ζητάει μια σαφή, διάφανη, αποτελεσματική, δημοκρατική, κοινοτική πολιτική η οποία θα συντελέσει σε μια Ευρώπη που θα δείχνει την κατεύθυνση για τη μμελλοντική πορεία του κόσμου. Μια πολιτική που παράγει συγκεκριμένα αποτελέσματα, δηλαδή περισσότερες θέσεις απασχόλησης, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, λιγότερη εγκληματικότητα, ποιοτική παιδεία και καλύτερη περίθαλψη. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι, γι' αυτό, η Ευρώπη έχει ανάγκη από ανανέωση των θεμελίων της και μεταρρύθμιση. Θα δούμε αν η Ένωση θα καταφέρει αυτά, ή μέσα από δοκιμασίες θα βρεθεί κάπου αλλού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασόπουλο Κ., ΓΕ.,Βλάσης Ι., Δεληθέου Β. (2010). Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τομ. Α΄Αθήναι, Γ΄έκδ.2003.

Βοσκόπουλος Γ. *Ευρωπαϊκή Ένωση, Θεσμοί, Πολιτικές προκλήσεις, προβληματισμοί,* Εκδόσεις Επίκεντρο, 2009.

Γιαννίτσης Τ., *Ελλάδα, η ένταξη στην ΟΝΕ και οι προκλήσεις του μέλλοντος,* Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004.

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ανακοινώσεις και Πληροφορίες, 53 έτος, 30 Μαρτίου 2010, Άρθρο 16, Παρ. 2.

Ευρωπαϊκές Κοινότητες, *Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.,* Εκδόσεις Ευρωπαϊκή Επιτροπή,Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, 2007.

Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,Έκδοση Ιούλιος 2014.

Μούσης Ν.. *Ευρωπαϊκή Ένωση, δίκαιο, οικονομία, πολιτική*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2011.

Σαμπατάκου, Ερμηνεύοντας την εξέλιξη της Κοινής Μεταναστευτικής Πολιτικης Της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εκδόσεις Παπαζήσης,2010.

Σατλάνης Χ. Θεμελιώδεις, *Έννοιες & διαστάσεις της διεθνούς &ευρωπαϊκής έννομης τάξης*,Εκδόσεις Σακκουλα, 2005.

Σαχπεκίδου Ε, *Ευρωπαϊκή Ένωση Δίκαια και Δικαιοσύνη*, Εκδόσεις Σακουλά,1999,

Σκανδάμης Ν., *Λειτουργία των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Εκδόσεις Σάκκουλα. 2003.

Στεφάνου Κ., Φατούρος Α., Χριστοδουλίδης Θ., (επιμ.), *Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Ιστορία, Δίκαιο, Θεσμοί,* Εκδόσεις Σιδέρης, 2007.

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

http://www.ethemis.gr/dikastirio-tis-evropaikis-enosis-nomothesia-ton-ergazomenon/

http://europedirect.acci.gr/

http://www.europarl.europa.eu/portal/el.

http://www.sansimera.gr/articles/235.

http://mahitotekmirio.wordpress.com/.

http://www.kedke.gr/uploads2007/Meleti_AMEA_e_Services_27_03_07.pdf.

https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/ce32120061229el00010331.pdf.

http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/ekeo/gr-ekeo-eyropaiko-dikaio-grigoriou.pdf.

http://www.sansimera.gr/articles/235/320.

http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/004a50d310/Composition-of-Parliament.html.

http://eur-lex.europa.eu/browse/institutions/eu-parliament.html.

http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/2/4/1/3/?lang=gr&all=1&s=1&e=10.

http://www.tovima.gr/politics/article/?aid=272110.

http://www.ombudsman.europa.eu/home/el/default.htm.

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_maastricht_el.htm.

www.moi.gov.cy/moi/pio/pio.nsf/0/08879c24534b26f6c2257690002bb863?OpenDocument.

www.consilium.europa.eu/policies?lang=el.

http://www.europarl.europa.eu.

http://www.tovima.gr.

http://www.europedia.moussis.eu.

http://europa.eu/about-eu/eu-history/index-en.htm.

http://www.european-council.europa.eu/the-institution?lang=el

http://europedirect.pde.gov.gr/images/pubs/book,15.pdf

http://www.gr2014parliament.eu/Portals/6/PDFFILES/NA0113090ELC_002.pdf

https://www.ecb.europa.eu/ecb/html/index.el.html

http://www.sansimera.gr/articles/235/319

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/institutions_bodies_and_agencies/index_el.htm